

GECONSOLIDEERDE INTERNE JAARREKENING

de geconsolideerde jaarrekening boekjaar
geëindigd op 31 maart 2017 (verslagjaar 2016-17)
concept 22 september 2020

**SURINAAMSE LUCHTVAART MAATSCHAPPIJ N.V.
PARAMARIBO**

INHOUDSOPGAVE

Rapport

1. Algemene en geconsolideerde informatie/ 4
2. Bespreking resultaten/ 6
3. Financiële positie/ 9
4. Meerjarenoverzicht/ 11
5. Fiscale positie/ 12

Geconsolideerde jaarrekening

- Balans per 31 maart 2017/ 14
- Winst- en verliesrekening over de periode 1 april 2016 tot en met 31 maart 2017/ 16
- Kasstroomoverzicht over de periode 1 april 2016 tot en met 31 maart 2017/ 17
- Algemene toelichting/ 18
- Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 maart 2017/ 27
- Toelichting op de winst- en verliesrekening over de periode 1 april 2016 tot en met 31 maart 2017/ 40
- Overige gegevens / 46

1. ALGEMENE EN GECONSOLIDEERDE INFORMATIE

Oprichting en doel van de vennootschap

De Surinaamse Luchtvaart Maatschappij N.V. (SLM) is opgericht op 30 augustus 1962. Op 22 september 1992 zijn de statuten gewijzigd, aangevuld en opnieuw vastgesteld. De vennootschap heeft onder andere de navolgende doelstellingen:

- a. Het uitoefenen van het luchtvaartbedrijf;
- b. Het samenwerken met of deelnemen in of het verlenen van ondersteuning aan andere ondernemingen of instellingen die een soortgelijk doel nastreven;
- c. Het verrichten van alle handelingen die met het voorgaande verband houden of daaraan bevorderlijk kunnen zijn, voor zover wettelijk toegestaan.

Bedrijfsactiviteiten SLM N.V.

SLM N.V. heeft als Vliegbedrijf twee core-activiteiten te weten:

- a. Het verzorgen van passagiersvervoer met eigen (gehuurde of leased) vliegtuigen als lijndienst en door middel van charters en de daarmee aanverwante activiteiten die verbijzonderd zijn in aparte entiteiten;
- b. Het verzorgen van luchtvracht- en postvervoer met eigen (gehuurde of leased) vliegtuigen op de reguliere lijndiensten en middels het uitvoeren van vrachtcharters. De daarmee aanverwante activiteiten zijn ondergebracht in aparte entiteiten.

Aanverwante activiteiten van de vennootschap

SLM N.V. is enig aandeelhouder, tevens directeur van de navolgende vennootschappen die als business units fungeren van SLM en waarvan de cijfers zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van SLM:

- Surair Catering Services N.V. (verzorgen van de catering voor SLM en andere carriers);
- Surair Ground Services N.V. (afhandeling van vliegtuigen en passagiers van SLM en andere carriers en het (doen) verzorgen van het intern transport van vliegtuigcrew en personeel van groepsbedrijven);
- Surair AirCargo Services N.V. (het uitvoeren van vrachtverkoop en vrachtafhandelingsactiviteiten).

Groepsmaatschappijen

- Residence Inn N.V. (100%) (horeca activiteiten in Paramaribo en Nieuw Nickerie); met de dagelijkse leiding van Residence Inn N.V., is een door de directie van de SLM N.V. aangestelde manager belast.
- SLM N.V. is tevens 99% aandeelhouder van N.V. Maatschappij tot Exploitatie van Touristenverblijven in Suriname (METS N.V.), die een eigen statutaire directeur heeft. 1% van de aandelen is in handen van de Staat Suriname.

Statutaire regeling inzake winstbestemming

De winstbestemming vindt plaats overeenkomstig artikel 23 van de statuten der vennootschap. Daarin is bepaald dat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders de winstbestemming vaststelt.

Aandeelhouders, Raad van Commissarissen en Directie

Van het geplaatst aandelenkapitaal van de Surinaamse Luchtvaart Maatschappij N.V. is één aandeel in handen van Stichting Planbureau Suriname en de overige aandelen in handen van de Staat Suriname.

Op 7 december 2015 is een Raad van Commissarissen benoemd en geïnstalleerd door de minister van Transport Communicatie en Toerisme (huidig Minister van Openbare Werken, Transport en Communicatie). De samenstelling van de Raad was als volgt:

- de heer L. Voigt	- President- commissaris
- de heer S. Akiemboto MPA	- Commissaris
- mevrouw R. Kolf-Deira MBA	- Commissaris
- mevrouw P. Sital B.Sc	- Commissaris
- de heer F. Baarn LL.B MICL	- Commissaris
- mevrouw R. Mathura LL.M. 'ADV' Air and Spacelaw	- Commissaris
- de heer H. Klas	- Commissaris

Op 8 januari 2016 is de heer L. Voigt benoemd tot Algemeen directeur van de Surinaamse Luchtvaartmaatschappij (SLM) en mevrouw R. Mathura tot President-commissaris van de Raad.

De samenstelling van de Directie per 31 maart 2017 is als volgt:

- heer R. Lachmising	- Algemeen directeur
- mevrouw drs J. Redmount, MBA	- Onder directeur Financiële zaken
- heer drs C. Cairo	- Onder directeur Commerciële zaken
- heer drs J. Sandie	- Onder directeur operationele zaken

In juli 2016 is de dienstbetrekking met de heer L. Voigt beëindigd en is de heer R. Lachmising benoemd tot Algemeen directeur. Het contract met de heer R. Lachmising is in april 2018 verlopen.

Vaststelling jaarrekening

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) heeft de geconsolideerde jaarrekeningen over de boekjaren 2014-15 en 2015-16 nog niet vastgesteld. De resultaten over de desbetreffende boekjaren zijn, in afwachting op het besluit van de AVA, verwerkt onder het hoofd 'Algemene reserve (tekort)'.

2. BESPREKING RESULTATEN

Bespreking van de geconsolideerde resultaten

De geconsolideerde winst- en verliesrekeningen over de verslagjaren 2016-17 en 2015-16 kunnen als volgt worden samengevat:

(in US dollar)	2016-17		2015-16		Mutatie
		%		%	
Opbrengsten	96.749.497	100,0	109.459.315	100,0	-12.709.818
Vloot- en operationele kosten	<u>76.342.869</u>	<u>78,9</u>	<u>77.198.118</u>	<u>70,5</u>	<u>-855.249</u>
Brutomarge	<u>20.406,628</u>	<u>21,1</u>	<u>32.261.197</u>	<u>29,5</u>	<u>-11.854.569</u>
Personeelskosten	14.227.418	14,7	19.483.856	17,8	-5.256.438
Afschrijvingen	2.143.659	2,2	2.247.833	2,1	-104.174
Overige bedrijfskosten	<u>11.744.571</u>	<u>12,2</u>	<u>13.068.720</u>	<u>11,9</u>	<u>-1.324.149</u>
Som der bedrijfslasten	<u>28.115.648</u>	<u>29,1</u>	<u>34.800.409</u>	<u>31,8</u>	<u>-6.684.761</u>
Bedrijfsresultaat/(verlies)	-7.709.020	-8,0	-2.539.212	-2,3	-5.169.808
Financiële baten en lasten	7.351.317	7,6	1.965.232	1,8	5.386.085
Minderheidsbelang deelnemingen	<u>5.729</u>	<u>0,0</u>	<u>5.592</u>	<u>0,0</u>	<u>137</u>
Nettoresultaat (verlies) voor en ná belastingen	<u>-351.974</u>	<u>-0,4</u>	<u>-568.388</u>	<u>-0,5</u>	<u>216.414</u>

Resultatenanalyse

De verbetering van het resultaat met USD 216,414 ten opzichte van 2015-16 kan als volgt op hoofdlijnen worden geanalyseerd:

(in US dollar)	2016-17
<i>Resultaat gunstiger door:</i>	
• Lagere personeelskosten	5.256.438
• Lagere afschrijvingen	104.174
• Lagere overige bedrijfskosten	1.324.149
• Hogere financiële baten	5.386.085
• Hogere minderheidsbelang resultaat deelneming Mets N.V.	<u>137</u>
	12.070.983
<i>Resultaat ongunstiger door:</i>	
• Lagere brutomarge	<u>11.854.569</u>
	11.854.569
Afname netto resultaat	<u>216.414</u>

Het bedrijfsresultaat/(verlies) is ten opzichte van het voorgaande jaar verslechterd met USD 5.169.808 miljoen. Het nettoresultaat / (verlies) is ten opzichte van het vorig verslagjaar verbeterd met USD 216.414.

Analyse van de brutowinstmarge

Uit vorenstaande opstelling blijkt dat de brutomarge ten opzichte van 2015-16 een daling vertoont van USD 11.854.569 (36,7%). Dit wordt geanalyseerd als volgt:

<i>(in US dollar)</i>	<u>2016-17</u>
Lagere brutowinst ten gevolge van omzetsdaling (USD 96.749.497 - USD 109.459.315) x 29,5%	-3.745.991
lagere brutowinst als gevolg van brutomargedaling USD 96.749.497 x (21,1% - 29,5%)	<u>-8.108.578</u>
	<u><u>-11.854.569</u></u>

OPBRENGSTEN

De opbrengsten zijn in het verslagjaar afgenomen met USD 12.7 miljoen door onder andere lagere opbrengsten voor passagevervoer, minder vrijval 12-maandsposten (ongebruikte tickets) en overige opbrengsten. Het aantal vervoerde passagiers is ten opzichte van 2015-16 toegenomen met 12,147 (one way Pax). Ondanks de toename in het aantal vervoerde passagiers zijn de opbrengsten passagevervoer afgenomen met USD 6.9 miljoen van USD 71.9 miljoen in 2015-16 naar USD 65 miljoen in het verslagjaar door voornamelijk lagere gemiddelde netto-opbrengsten (yield) per passagier.

In toelichting 9, opbrengsten is een nadere specificatie opgenomen van de opbrengsten van SLM-groep.

OPERATIONELE KOSTEN

Vloot- en operationele kosten

De vloot- en operationele kosten zijn in het verslagjaar ten opzichte van 2015-16 gedaald met USD 855.249 en deze daling is als volgt tot stand gekomen:

	<u>2016-17</u>
	<i>USD</i>
• Lagere kosten brandstof en smeermiddelen (lagere fuelprijs per A.G.)*	-2.328.452
• Hogere directe exploitatiekosten (landing, handling, communicatie en catering)	1.444.008
• Hogere kosten voor huur vliegtuigen en onderhoud	1.116.146
• Per saldo lagere overige vloot en operationele kosten	<u>-1.086.951</u>
	<u><u>-855.249</u></u>

* per A.G. -> American Gallon

Bedrijfslasten

Uit voorgaande opstelling van de winst- en verliesrekening blijkt dat de totale bedrijfslasten (personeelskosten, afschrijvingen en overige bedrijfskosten) over het verslagjaar ten opzichte van 2015-16 zijn afgenomen met USD 6.684.761 (19,2%) van USD 34.800.409 naar USD 28.115.648. De bedrijfslasten zijn in percentage van de opbrengsten afgenomen van 31,8% vorig verslagjaar naar 29,1% huidig jaar.

Personeelskosten

De personeelskosten zijn in het verslagjaar ten opzichte van het vorig verslagjaar gedaald, per saldo met 5.256.438 (27,0%). De daling is veroorzaakt door onder meer een vrijval van de voorziening voor post employment benefits, lagere ziektekosten, minder gratificaties en vakantiegeld en minder kosten voor freelancers.

Analyse van de personeelskosten:

(in US dollar)

	<u>2016-17</u>
- lagere lonen en salarissen	-973.601
- lagere sociale lasten	-4.170.470
- lagere overige personeelskosten	<u>-112.367</u>
	<u>-5.256.438</u>

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn ten opzichte van het voorgaande jaar gedaald met USD 104.174 oftewel 4,6%.

Analyse van de afschrijvingskosten:

(in US dollar)

	<u>2016-17</u>
- lager op gebouwen	-140.641
- hoger op andere bedrijfsmiddelen	<u>36.467</u>
	<u>-104.174</u>

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten zijn ten opzichte van het voorgaande jaar gedaald met USD 1.324.149 oftewel 10,1%.

Analyse van de overige bedrijfskosten

(in US dollar)

	<u>2016-17</u>
• lagere algemene kosten	-751.808
• lagere huisvestingskosten	-511.228
• lagere transportkosten	-381.277
• hogere promotie- en marketingkosten	<u>320.164</u>
	<u>-1.324.149</u>

Voor een nadere specificatie van de opbrengsten en kosten verwijzen wij u naar pagina 40 e.v. in dit rapport, waar de toelichting op de winst- en verliesrekening is opgenomen.

3. FINANCIËLE POSITIE

Ter verkrijging van inzicht in de financiële positie van de SLM-groep verstrekken wij u de navolgende overzichten. Deze zijn gebaseerd op de gegevens uit de geconsolideerde jaarrekening per 31 maart 2017 en 31 maart 2016 in verkorte vorm.

Hieronder volgt een opstelling van de balans per 31 maart 2017 en 31 maart 2016 in verkorte vorm.

Vergelijkend balansoverzicht

<i>(in US dollar)</i>	<u>31-03-2017</u>		<u>31-03-2016</u>	
		%		%
Activa				
Materiële vaste activa	18.905.527	45,0	20.831.744	45,2
Vorraden	958.808	2,3	858.093	1,9
Vorderingen	15.239.060	36,3	15.565.164	33,8
Liquide middelen	<u>6.915.467</u>	<u>16,5</u>	<u>8.835.403</u>	<u>19,2</u>
	<u>42.018.862</u>	<u>100,0</u>	<u>46.090.404</u>	<u>100,0</u>
Passiva				
Groepsvermogen/(tekort)	-35.063.863	-83,4	-35.239.595	-76,5
Minderheidsbelang	8.416	0,0	12.967	0,0
Voorzieningen	17.012.051	40,5	19.418.701	42,1
Langlopende schulden**	5.605.865	13,3	6.628.376	14,4
Kortlopende schulden**	<u>54.456.392</u>	<u>129,6</u>	<u>55.269.955</u>	<u>119,9</u>
	<u>42.018.862</u>	<u>100,0</u>	<u>46.090.404</u>	<u>100,0</u>

** Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

Financiële structuur

Ter analyse van de geconsolideerde financiële positie dient de navolgende opstelling:

<i>(in US dollar)</i>	<u>31-03-2017</u>	<u>31-03-2016</u>	<u>Mutatie</u>
<u>Vaste middelen</u>			
Eigen vermogenstekort	35.063.862	35.239.595	-175.732
Materiële vaste activa	<u>18.905.527</u>	<u>20.831.744</u>	<u>-1.926.217</u>
Totaal vaste middelen	53.969.389	56.071.339	-2.101.950
Beschikbare lange termijn financiering:			
Minderheidsbelang	-8.416	-12.967	4.551
Voorzieningen	-17.012.051	-19.418.701	2.406.650
Langlopende schulden	<u>-5.605.865</u>	<u>-6.628.376</u>	<u>1.022.511</u>
Met kort vermogen te financieren vaste middelen	<u>31.343.057</u>	<u>30.011.295</u>	<u>1.331.762</u>
Gefinancierd als volgt:			
<u>Samenstelling van het werkkapitaal</u>			
Vorderingen	15.239.060	15.565.164	-501.237
Liquide middelen	<u>6.915.467</u>	<u>8.835.403</u>	<u>-1.919.936</u>
Liquiditeitssaldo	22.154.527	24.400.567	-2.246.040
Kortlopende schulden	<u>54.456.392</u>	<u>55.269.955</u>	<u>-813.563</u>
	-32.301.866	-30.869.388	-1.432.478
Voorraden	<u>958.808</u>	<u>858.093</u>	<u>100.715</u>
Beschikbare korte termijn financiering	<u>-31.343.057</u>	<u>-30.011.295</u>	<u>-1.331.762</u>

Blijkens voorgaande opstelling overtreffen de geconsolideerde schulden de geconsolideerde totale activa, vanwege het vermogenstekort per 31 maart 2017 van rond USD 35.1 miljoen (31 maart 2016: rond USD 35,2 miljoen). De liquide middelen zijn ten opzichte van 31 maart 2016 afgenomen met rond USD 1.9 miljoen.

Het geconsolideerd werkkapitaal is met USD 1.331.762 afgenomen van USD -30.011.295 per 31 maart 2016 naar USD -31.343.057 ultimo verslagjaar.

De current ratio (vlottende activa/kortlopende schulden) is afgenomen van 0,46 per 31 maart 2016 naar 0,43 per 31 maart 2017. De quick ratio, dit is de verhouding vlottende activa exclusief voorraden tot kortlopende schulden, is in het verslagjaar afgenomen van 0,44 in 2015-16 tot 0,30 in 2016-17. Deze liquiditeitsratio's geven het vermogen van de vennootschap weer om aan de korte termijn verplichtingen te kunnen voldoen. De kengetallen voldoen niet aan de norm van minimaal 1, doordat het werkkapitaal voor een aanmerkelijk deel met kortlopende schulden wordt gefinancierd. Uit de kengetallen blijkt dat de liquiditeitspositie van de SLM-groep zorgelijk is.

De solvabiliteitsratio eigen vermogen/totaal vermogen welke een indicatie geeft van het vermogen van de vennootschap om aan de lange termijn verplichtingen te kunnen voldoen, is ultimo het verslagjaar evenals vorig jaar nihil door het vermogenstekort. De vennootschap is niet solvabel en kan zonder aanvullende financiering mogelijk niet aan haar lange termijn verplichtingen voldoen.

De mutatie van de liquide middelen wordt in het kasstroomoverzicht gespecificeerd.

4. MEERJARENOVERZICHT

(in US dollar)

	<u>31-03-2017</u>	<u>31-03-2016</u>	<u>31-03-2015</u>
Balans			
Activa			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	18.905.527	20.831.744	12.210.948
Vlottende activa			
Vorraden	958.808	858.093	925.764
Vorderingen	15.239.060	15.565.164	13.201.865
Liquide middelen	<u>6.915.467</u>	<u>8.835.403</u>	<u>14.653.721</u>
Totaal Activa	<u>42.018.862</u>	<u>46.090.404</u>	<u>40.992.298</u>
Passiva			
Eigen vermogen	-35.063.862	-35.239.595	-43.037.035
Minderheidsbelang Mets N.V.	8.416	12.967	10.294
Voorzieningen	17.012.051	19.418.701	17.808.494
Langlopende schulden**	5.605.865	6.628.376	6.599.522
Kortlopende schulden**	<u>54.456.392</u>	<u>55.269.955</u>	<u>59.611.023</u>
Totaal Passiva	<u>42.018.862</u>	<u>46.090.404</u>	<u>40.992.298</u>

(in US dollar)

	<u>31-03-2017</u>	<u>31-03-2016</u>	<u>31-03-2015</u>
Opbrengsten	96.749.497	109.459.315	124.216.238
Vloot- en operationele kosten	<u>76.342.869</u>	<u>77.198.118</u>	<u>94.653.282</u>
Brutomarge	20.406.628	32.261.197	29.562.956
Bedrijfslasten	<u>28.115.648</u>	<u>34.800.409</u>	<u>33.719.951</u>
Bedrijfsresultaat	-7.709.020	-2.539.212	-4.156.995
Financiële baten en lasten	7.351.317	1.965.232	-1.398.415
Minderheidsbelang deelnemingen	<u>5.729</u>	<u>5.592</u>	<u>-20</u>
Netto resultaat ná belasting	-351.974	-568.388	-5.555.430

** Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

5. BESPREKING VAN DE FISCALE POSITIE

Over 2016-17 hebben de groepsbedrijven de navolgende fiscaal resultaten in US dollar behaald.

	<u>2016-17</u>	<u>2015-16</u>
Fiscaal verlies Surinaamse Luchtvaart Maatschappij NV	-10.984.935	13.201.050
Fiscaal verlies METS NV	250.303	253.987
Fiscaal verlies Residence Inn NV	<u>555.614</u>	<u>391.955</u>
	<u>-10.179.018</u>	<u>13.846.992</u>

Het fiscaal resultaat over het boekjaar 2016-17 kan als volgt worden becijferd:

(in US-dollars)

	<u>2016-17</u>		
	<u>SLM N.V.</u>	<u>METS N.V.</u>	<u>Res. Inn N.V.</u>
Commercieel resultaat over 2016-17 (verlies)	-351.974	-572.869	-555.614
Af: resultaat deelnemingen over 2016-17 (verlies)	1.122.758		
Afrekening herwaarderings surplus	9.560.003		

Aanpassingen commercieel resultaat ter bepaling van het fiscaal resultaat:

Materiële vaste activa:

Commerciële afschrijvingen	1.618.880	372.599	
Fiscale afschrijvingen	<u>-964.732</u>	<u>-50.033</u>	-
Fiscaal belastbaar bedrag over 2016-17	<u>10.984.935</u>	<u>-250.303</u>	<u>-555.614</u>

De samenstelling van de fiscaal compensabele verliezen van de groepsbedrijven is, naar jaarlaag, als volgt weer te geven:

Boekjaar	<u>SLM N.V.</u>	<u>METS N.V.</u>	<u>Residence Inn N.V.</u>	<u>Gecomp enseerd</u>	<u>Totaal</u>	<u>Compensabel tot en met boekjaar</u>
2009-10	619.685	-	37.710	-619.685	37.710	2016-17
2010-11	3.931.899	57.892	186.133	-3.931.899	244.025	2017-18
2011-12	8.303.934	-	56.786	-6.433.351	1.927.369	2018-19
2012-13	8.267.166	-	198.080		8.465.246	2019-20
2013-14	5.342.384	25.706	147.295		5.515.385	2020-21
2014-15	4.567.695	-	204.492		4.772.189	2021-22
2015-16	13.201.050	253.987	391.955		13.846.992	2022-23
2016-17	<u>-10.984.935</u>	<u>250.303</u>	<u>555.614</u>	<u>10.984.935</u>	<u>805.917</u>	2023-24
	33.248.878	587.888	1.778.067	-	35.614.833	
Vervallen	-	-	<u>-37.710</u>	-	<u>-37.710</u>	2009-10
	<u>33.248.878</u>	<u>587.888</u>	<u>1.740.357</u>	-	<u>35.577.123</u>	

Vanwege onzekerheid over de realisatie van de beschikbare compensabele verliezen door toekomstige winsten is op grond van het voorzichtigheidsprincipe geen latente belastingvordering opgenomen.

De Inspecteur der Directe Belastingen kan een aangifte corrigeren tot 2 jaren na indiening van de aangifte en eventueel navorderingsaanslagen opleggen tot 5 jaren na het desbetreffend jaar.

Inkomstenbelastingtarief van toepassing op de SLM N.V.:

Conform artikel 25 van de Investeringswet 1960 (GB 1960 no. 17, geldende tekst GB 1975 no. 5, zoals laatstelijk gewijzigd bij SB 1998 no. 103) wordt de winst behaald door luchtvaart-maatschappijen die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend de uitoefening van het internationaal luchtvaartbedrijf ten doel hebben, belast naar rede van 1/5 deel van het normaal geldende tarief zijnde 7,2%. Aangezien de vervoersinkomsten nagenoeg geheel uit internationaal luchtvervoer worden gegenereerd voldoet de vennootschap aan de voorwaarde zoals hierboven vermeld. De aangiften inkomstenbelasting tot en met verslagjaar 2016-17 hebben conform deze wettelijke regeling plaatsgevonden.

Conform artikel 26 onder “Overgangs- en slotbepalingen” van de Investeringswet 2001, blijven faciliteiten die zijn verleend vóór de afkondiging van deze wet, zoals hierboven aangehaald, onverminderd van kracht voor de duur waarvoor deze zijn verleend.

Voor de dochtermaatschappijen N.V. METS en Residence Inn N.V. geldt het normale tarief van 36%.

Voorziening latente belastingverplichtingen

Het herwaarderings-surplus van SLM N.V. ad USD 9.560.003 is per 31 maart 2017 fiscaal afgerekend alsgevolg waarvan er geen latente belasting verplichting meer bestaat.

Het verloop van latente belastingverplichtingen is als volgt:

(in US dollar)

	<u>SLM N.V.</u>	<u>METS N.V.</u>	<u>Totaal</u>
Boekwaarde herwaarderings-surplus gebouwen en terreinen	<u>0</u>	<u>2.338.556</u>	<u>2.338.556</u>
Toepasselijk inkomstenbelastingtarief	<u>7,2%</u>	<u>36%</u>	
Latente belastingverplichting	<u>0</u>	<u>841.880</u>	<u>841.880</u>

De voorziening voor latente belastingverplichtingen ontstaat door het verschil tussen de fiscale en commerciële winstbepaling. Dit verschil heeft betrekking op de post materiele vaste activa (gebouwen en terreinen) en is van tijdelijke aard.

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 MAART 2017

(vóór resultaatbestemming)

ACTIVA

(in US dollar)

Toelichting

31 maart 2017

31 maart 2016

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

1

Bedrijfsgebouwen en terreinen

15.431.683

17.817.652

Vliegend materieel

-

654.420

Inventarissen

951.532

1.344.215

Overige bedrijfsmiddelen

1.005.223

937.908

Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar

1.209.293

-

Onderhanden investeringen

307.796

77.549

18.905.527

20.831.744

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

2

958.808

858.093

Vorderingen

3

Debiteuren

3.1 12.952.703

11.763.601

Overige vorderingen en overlopende

activa**

3.2 2.286.357

3.801.563

15.239.060

15.565.164

Liquide middelen

4

6.915.467

8.835.403

Totaal activa

42.018.862

46.090.404

** Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

PASSIVA

<i>(in US dollar)</i>	<i>Toelichting</i>	<u>31 maart 2017</u>	<u>31 maart 2016</u>
Groepsvermogen (tekort)	5		
Aandelenkapitaal	5.1	2.187.115	2.187.115
Herwaarderingsreserve	5.2	-	9.175.277
Herwaarderingsreserve deelnemingen	5.3	1.478.572	1.686.093
Algemene reserve/(tekort)	5.4	-38.377.575	-47.719.692
Resultaat/(verlies) boekjaar	5.5	<u>-351.974</u>	<u>-568.388</u>
		-35.063.862	-35.239.595
Minderheidsbelang		8.416	12.967
Voorzieningen	6		
Latente belastingverplichtingen	6.1	841.880	1.669.880
Vergoedingen nà pensionering	6.2	12.059.528	15.832.998
Maintenance reserve vliegtuigen	6.3	<u>4.110.643</u>	<u>1.915.823</u>
		17.012.051	19.418.701
Langlopende schulden**	7	5.605.865	6.628.376
Kortlopende schulden	8		
Belastingen en soortgelijke heffingen	8.1	17.298.722	24.510.457
Vooruitontvangen passagegelden	8.2	17.723.045	14.365.093
Bankiers	8.3	1.489.909	1.904.830
Crediteuren		2.547.404	2.091.463
Kortlopend deel langlopende leningen		782.164	761.611
Overige schulden en overlopende passiva**	8.4	<u>14.615.148</u>	<u>11.636.501</u>
		54.456.392	55.269.955
Totaal passiva		<u>42.018.862</u>	<u>46.090.404</u>

** Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

GECONSOLIDEERDE WINST- en VERLIESREKENING over de Periode
1 April 2016 tot en met 31 Maart 2017

<i>(in US dollar)</i>	<i>Toelichting</i>	<u>2016-17</u>	<u>2015-16</u>
Opbrengsten	9	96.749.497	109.459.315
Vloot- en operationele kosten	10	<u>76.342.869</u>	<u>77.198.118</u>
Brutomarge		20.406.628	32.261.197
Personeelskosten	11	14.227.418	19.483.856
Afschrijvingen	12	2.143.659	2.247.833
Overige bedrijfskosten **	13	<u>11.744.571</u>	<u>13.068.720</u>
Som der bedrijfskosten		<u>28.115.648</u>	<u>34.800.409</u>
Bedrijfsresultaat/(verlies)		-7.709.020	-2.539.212
Financiële baten		7.986.052	2.892.147
Financiële lasten		<u>-634.735</u>	<u>-926.915</u>
Financiële baten en lasten	14	<u>7.351.317</u>	<u>1.965.232</u>
Resultaat/(verlies)		-357.703	-573.980
Minderheidsbelang resultaat deelneming		<u>5.729</u>	<u>5.592</u>
Netto resultaat/(verlies) voor en na belastingen		<u>-351.974</u>	<u>-568.388</u>

** Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

GECONSOLIDEERD KASTROOMOVERZICHT 2016-17

(in US dollar)

	<u>2016-17</u>	<u>2015-16</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	-7.709.020	-2.539.212
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen	2.143.659	2.247.833
Mutatie voorzieningen	-2.406.650	1.610.207
Mutatie minderheidsbelang	<u>-4.551</u>	<u>2.673</u>
	-267.542	3.860.713
<i>Verandering in werkkapitaal:</i>		
Vorraden	-100.715	67.671
Vorderingen	326.104	-2.363.299
Kortlopende schulden (exclusief bankiers)	<u>-398.642</u>	<u>-6.245.897</u>
	-173.253	-8.541.525
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-8.149.814	-7.220.024
Saldo (betaalde)/en ontvangen interest	-360.824	-237.816
Resultaat minderheidsbelang deelnemingen	<u>5.729</u>	<u>5.592</u>
	-355.095	-232.224
Kasstroom uit operationele activiteiten	-8.504.910	-7.452.248
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(In)desinvesteringen materiële vaste activa	<u>-217.442</u>	<u>-10.868.629</u>
	-217.442	-10.868.629
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Aanpassing reserves	527.707	8.365.830
Mutatie langlopende schulden	<u>-1.022.511</u>	<u>28.854</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u>494.804</u>	<u>8.394.684</u>
Netto kasstroom	-9.217.156	-9.926.194
Koersverschillen	<u>7.712.141</u>	<u>2.203.048</u>
Mutatie geldmiddelen	<u>-1.505.015</u>	<u>-7.723.146</u>
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:		
Stand per 1 april	6.930.573	14.653.721
Mutatie boekjaar	<u>-1.505.015</u>	<u>-7.723.148</u>
Stand per 31 maart	<u>5.425.558</u>	<u>6.930.573</u>

ALGEMENE TOELICHTING

1. Algemeen

Surinaamse Luchtvaart Maatschappij N.V. (SLM N.V.) is een naamloze vennootschap opgericht en statutair gevestigd in Paramaribo, Suriname. De geconsolideerde jaarrekening omvat de cijfers van Surinaamse Luchtvaart Maatschappij N.V., aangeduid als het Vliegbedrijf tezamen met de juridisch zelfstandige 100% dochterondernemingen Surair Catering Services N.V., Surair Aircargo Services N.V. en Surair Ground Services N.V. (Surair bedrijven) en N.V. Maatschappij tot Exploitatie van Touristen verblijven in Suriname (METS N.V.) en Residence Inn N.V.

Functionele valuta

De functionele valuta van SLM-groep is US Dollars. Als gevolg hiervan wordt de jaarrekening gepresenteerd in US dollar.

Vergelijkende cijfers

Vanwege de doorgevoerde herrubricering van een aantal jaarrekeningposten in de jaarrekening 2016-17, zijn de overeenkomstige vergelijkende cijfers aan de gewijzigde herrubricering aangepast.

GRONDSLAGEN VOOR DE CONSOLIDATIE

In de consolidatie van SLM-groep zijn de financiële gegevens van de vennootschap opgenomen, samen met de groepsmaatschappijen METS N.V. en Residence Inn N.V. waarin de vennootschap overheersende zeggenschap uitoefent en of de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin de vennootschap direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van stemrechten of op andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum.

De groepsmaatschappijen waarop de vennootschap een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld.

Transacties tussen groepsmaatschappijen en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen worden geëlimineerd. Voorzover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd, worden intercompany resultaten geëlimineerd.

Verbonden partijen

Als verbonden partijen worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen kunnen worden aangemerkt als verbonden partijen. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de vennootschap en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Continuïteitsveronderstelling

De continuïteitsveronderstelling houdt in dat de SLM-groep wordt geacht haar activiteiten in de voorzienbare toekomst voort te zetten. Wanneer het hanteren van de continuïteitsveronderstelling passend is, worden activa en passiva opgenomen uitgaande van de veronderstelling dat de vennootschappen in staat zullen zijn in het kader van de normale bedrijfsvoering haar activa te realiseren en haar verplichtingen na te komen.

De SLM-groep heeft meerdere jaren achtereenvolgende grote verliezen geleden. Door deze verliezen is de financiële positie van de SLM-groep kritiek en bedraagt het vermogenstekort USD 34,4 miljoen per 31 maart 2017. Niet uit het oog moet worden verloren dat de SLM ook dient als instrument in de ontwikkeling van Suriname en 'winst maken' niet het enige hoofddoel is, daar de SLM niet altijd commercieel kan omgaan met de expansie wensen, die Suriname in het algemeen ten goede komen.

De SLM en N.V. Luchthavenbeheer hebben een centrale rol in de groei van de luchtvaartsector met ondersteuning van de Stichting Toerisme, de Luchtvaartdienst en CASAS.

De directie van de SLM onderneemt continu acties om het bedrijfsresultaat te verbeteren dan wel de bedrijfsoperaties te kunnen continueren:

- Door intensieve samenwerking met strategische partners op de Mid-Atlantische route;
- Voortdurende afstemming van de productie op de markt, welke zal leiden tot een efficiëntere vluchtuitvoering;
- Verdere uitwerking van de mogelijkheden voor het aangaan van samenwerkingsverbanden met strategische partners in de regio waarmee reeds verregaande gesprekken worden gevoerd;
- Het plegen van de nodige inspanningen om de inkomsten (o.a. tarieven) te verhogen;
- Het nadrukkelijk beheersen van de operationele kosten. Het bijstellen en uitvoeren van het Strategisch Plan 2016-2020 met name voor wat betreft de vlootvoorziening;
- Door de huidige bij de regionale operatie ingezette Boeing 737-300 toestellen, waarvan de lease overeenkomsten in oktober 2017, december 2017 en mei 2018 expireren, te vervangen met nieuwere types die een lager brandstofverbruik hebben. De vervanging heeft plaatsgevonden op 16 april 2018 en 23 december 2018 middels 2 (twee) boeing 737-700 toestellen;
- Door de lease-overeenkomst van de huidige Airbus 340-313 die op de Mid-Atlantische route wordt ingezet te beëindigen per oktober 2019 en in de toekomst ook op deze route te opereren met tweemotorige vliegtuigen (de Boeing 777-200 lijkt tot nu toe het beste resultaat te kunnen opleveren);
- Het ontwikkelen van voor de tweemotorige long haul operatie noodzakelijke operationele ETOPS (Extended Operations Standards). Deze activiteit is thans gaande.
- Het verminderen van de kosten van het bedrijf middels een grondige evaluatie van de interne organisatie en het intensiveren van het onlangs ingezette traject van het middels KPI's aansturen van de verschillende onderdelen van de organisatie.

Doordat in de luchtvaartsector het gebruikelijk is dat passagiers vooruitbetalen wordt het werkkapitaal deels gefinancierd met de desbetreffende middelen waardoor de continuïteit van de bedrijfsvoering de komende jaren kan worden gecontinueerd.

Het cumulatief geleden verlies is deels ook gefinancierd met korte termijn belastingverplichtingen aan de Staat (enig aandeelhouder) en leningen bij de Stichting Pensioenfonds SLM.

Ter verbetering van de financiële positie en de solvabiliteit, heeft de directie de volgende voorstellen aan de Raad van Commissarissen c.q. de aandeelhouder voorgehouden:

- Het omzetten van de schuld aan de Staat Suriname in informeel kapitaal. Voorstellen tot herkapitalisatie ter verbetering van de schuld-/vorderingspositie op de balans zijn inmiddels in een vergevorderde stadium van afwikkeling met de desbetreffende autoriteiten.
- Verrekening van de schulden (leningen) aan het Pensioenfonds op de SLM.

Met de Belastingdienst is inmiddels overeenstemming bereikt ter verrekening van vorderingen van de vennootschap op de Staat Suriname met de af te dragen belastingen. Er zijn tevens afspraken gemaakt om het verder oplopen van de schuld te voorkomen en de oude verplichtingen geleidelijk aan af te lossen. Ten aanzien van het Pensioenfonds zal dezelfde modus toegepast worden.

Als gevolg van deze ontwikkelingen hanteert de directie van de vennootschap de continuïteitsveronderstelling bij het opstellen van de jaarrekening.

2. GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving, uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva van de vennootschap en haar dochtermaatschappijen opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen.

Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Vergelijking met het voorgaand jaar.

Vanwege de doorgevoerde herrubricering van een aantal jaarrekeningsposten in de jaarrekening 2016-17 zijn de overeenkomstige vergelijkende cijfers aan de gewijzigde herrubricering aangepast.

Schattingswijzigingen

Het opstellen van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen, aannames en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en passiva, opbrengsten en lasten. Schattingen in de jaarrekening hebben onder andere betrekking op de bepaling van de actuele kostprijs in 2017-18 van materiële vaste activa, de schatting van de economische levensduur en restwaarde van de materiële vaste activa, de voorzieningen op voorraden en debiteuren en de voorzieningen voor latente belastingen en voorzieningen inzake vergoedingen *nà* pensionering en overige voorzieningen. De schattingen, aannames en veronderstellingen die zijn gemaakt, zijn gebaseerd op marktgegevens, kennis, ervaring uit het verleden en andere factoren die onder de gegeven omstandigheden als redelijk worden beschouwd. Deze factoren vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van de activa en passiva.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden jaarlijks beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De belangrijkste beoordelingen bij de toepassing van de grondslagen van de Surinaamse Luchtvaart Maatschappij N.V., voor waardering en resultaatbepaling zijn beschreven in de toelichting op de jaarrekening.

3. TRANSACTIES IN VREEMDE VALUTA

Presentatie, rapportage en functionele valuta

De posten in de jaarrekening worden gewaardeerd tegen de valuta van de economische omgeving waarin de SLM Group haar activiteiten voornamelijk uitoefent.

De jaarrekening is opgesteld in US-dollars. Dit is zowel de functionele als presentatie en rapportage valuta van de SLM Group.

Monetaire balansposten in een andere valuta dan de US-Dollar (USD) worden omgerekend tegen de officiële valutakoersen per balansdatum vastgesteld door de Centrale Bank van Suriname.

De gehanteerde koersen per 31 maart zijn als volgt:

	<u>31 maart 2017</u>	<u>31 maart 2016</u>
SRD	7,61 = USD 1,00	SRD 5,06 = USD 1,00
EURO	1,00 = USD 1,07	EURO 1,00 = USD 1,13

Niet monetaire activa en passiva in een andere valuta dan US-Dollar worden per balansdatum omgerekend tegen de historische koersen.

Transacties in een andere valuta dan de US-Dollar zijn in de winst- en verliesrekening omgerekend naar US-dollars tegen de koers op het moment van de transactie of de gemiddelde koers. Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling danwel de omrekening van monetaire balansposten worden verwerkt in de winst- en verliesrekening.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen (met uitzondering van de gebouwen in Nederland ((Den Haag en Rotterdam) en de vertrekhal te Zanderij) zijn per 1 april 2015 gewaardeerd tegen de door een onafhankelijke externe taxateur, Huizenbeheer & Vastgoed N.V., bepaalde actuele waarde verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op de verwachte economische levensduur rekening houdend met een eventuele restwaarde danwel de lagere realiseerbare waarde. De panden in Den Haag en Rotterdam zijn per 1 januari 2017 geherwaardeerd tegen de door de desbetreffende gemeente uitgebrachte WOZ-taxatie.

Voor het verschil tussen actuele waarde en boekwaarde van materiële vaste activa op basis van historische kostprijs wordt een herwaarderingsreserve gevormd, onder aftrek van latente belastingverplichtingen.

De vertrekhal is niet geherwaardeerd vanwege de overdracht aan N.V. Luchthavenbeheer in juli 2016. De boekwaarde per 31 maart 2016 bedraagt USD 1.2 miljoen. In het kader van besprekingen tussen N.V. Luchthavenbeheer, SLM en het Ministerie van OWT&C (voormalig TCT) is de vertrekhal in juli 2016 overgedragen aan N.V Luchthavenbeheer. Tussen partijen wordt nog onderhandeld over de hoogte van de te betalen overnameprijs.

Het pand aan de Dr. J.F. Nassylaan is aangewezen als monument, overeenkomstig de Wet historische monumenten

Vanwege de uitgevoerde taxaties zijn de individuele economische levensduren van de gebouwen opnieuw vastgesteld en is tevens voor alle gebouwen een restwaarde gehanteerd.

Op terreinen (met uitzondering van terrein verbeteringen) en onderhanden investeringen wordt niet afgeschreven. De geschatte economische levensduren luiden als volgt:

- Bedrijfsgebouwen, opstallen en terreinvoorzieningen	5 - 25 jaar
- Inventarissen	4 - 10 jaar
- Overige bedrijfsmiddelen	2 - 10 jaar

De overige bedrijfsmiddelen bestaan uit afhandelingsequipment op de luchthaven, reserve vliegtuigonderdelen en vervoersmiddelen. Vliegtuigonderdelen worden geactiveerd onder overige bedrijfsmiddelen en afgeschreven over de resterende leaseperiode van de desbetreffende vliegtuigen.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen gemiddelde verkrijgingprijs dan wel de lagere opbrengst-waarde. Waar nodig wordt rekening gehouden met afwaarderingen van voorraden wegens mogelijke incourantheid.

Vorderingen

Debiteuren en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens mogelijke oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kasmiddelen en tegoeden bij lokale en buitenlandse banken en zijn opgenomen voor de nominale waarde.

Minderheidsbelang derden

Het minderheidsbelang derden in het groepsvermogen en resultaat wordt gewaardeerd tegen het bedrag van het netto-belang in de desbetreffende groepsmaatschappijen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen als een bestaande in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting van een onzekere omvang of onzeker tijdstip bestaat, door gebeurtenissen uit het verleden en waarvan waarschijnlijk is dat de afwikkeling zal leiden tot een uitstroom van middelen. De voorzieningen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorziening latente belastingverplichtingen

De voorziening voor latente belastingverplichtingen wordt berekend over tijdelijke verschillen tussen commerciële en fiscale waardering van de bedrijfsgebouwen en terreinen, tegen het gereduceerd belastingtarief van 7,2% voor het Vliegbedrijf en 36% voor de deelnemingen. Mutaties in de voorziening als gevolg van wijziging van het belastingtarief worden, afhankelijk van de aard van de waarderingsgrondslag, in de resultatenrekening dan wel in het eigen vermogen verwerkt.

Voorzieningen voor vergoedingen nà uitdiensttreding en overige

De onder deze post opgenomen voorzieningen betreffen medische kosten nà pensionering, toeslagen en pensioengratificaties aan gepensioneerden, jubileum gratificaties werknemers, overige voorzieningen betreffende onderhoudsvoorzieningen vliegend materieel en een voorziening voor het pensioen en doorbetaling van het salaris van een ex-directeur en ex-medewerker van de vestiging Belém.

Voorziening medische kosten nà pensionering

De voorziening medische kosten nà pensionering is actuariëel bepaald onder toepassing van de voorschriften van International Accounting Standard 19 (IAS 19). De verplichting betreft de contante waarde van de verwachte toekomstige kosten uit hoofde van de toezegging betreffende het recht op vrije geneeskundige verzorging van gepensioneerde werknemers en gezinsleden. Hierbij wordt rekening gehouden met aanspraken van werknemers en de rechten van gepensioneerde werknemers en gezinsleden.

Volgens Internationaal Accounting Standard 19 (IAS 19) worden de kosten van de aanspraken van actieve werknemers tijdsevenredig toegerekend gedurende de periode tussen de datum van ingang van het dienstverband voor onbepaalde tijd en de pensioendatum van de werknemer.

De volgende actuariële veronderstellingen zijn gehanteerd:

	<u>31 maart 2017</u>	<u>31 maart 2016</u>
Prijsinflatiepercentage:	3%	3%
Medische kosten inflatiepercentage:	5%	5%
Disconteringsvoet:	5%	5%
Netto premie medische verzekering per (mede) rechthebbende:	USD 832	USD 1.084

De gehanteerde overlevingskansen zijn gebaseerd op de in de periode 2010-2013 voor Surinaamse mannen en vrouwen waargenomen sterfte en is geconstrueerd door de kring van Actuarissen in Suriname. Er is een leeftijdsterugstelling van 2 jaar toegepast voor mannen en vrouwen.

Voorziening toeslagen en pensioengratificaties

Door de vennootschap en groepsmaatschappijen zijn aan gewezen werknemers toeslagen toegekend. De toekenning van toeslagen berust niet op een formele regeling. De regeling is voortgevloeid uit het feit dat betreffende gepensioneerde werknemers vóór 1 april 1995 zijn gepensioneerd onder de pensioenregeling die was herverzekerd. Hun pensioenaanspraken waren door hyperinflatie sterk ontwaard. De regeling kan niet zondermeer worden stopgezet. Er is sprake van een 'constructive obligation' in de zin van paragraaf 61 van International Accounting Standard 19 (IAS 19). De verplichting betreft de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen uit hoofde van de regeling. Hierbij wordt rekening gehouden met de rechten van (mede) rechthebbenden en de latente rechten van hun partners.

Uit hoofde van de collectieve arbeidsovereenkomst en andere afspraken komen werknemers bij uitdiensttreding wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van 60 jaar in aanmerking voor een gratificatie. De hoogte van de gratificatie is afhankelijk van hun diensttijd. De regeling is eveneens van toepassing op staf- en directieleden. De verplichting betreft de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen uit hoofde van de regeling.

Hierbij wordt rekening gehouden met de aanspraken van de werknemers op een gratificatie bij pensionering, die tijdsevenredig wordt opgebouwd gedurende de periode tussen de datum van aanvang van het dienstverband voor onbepaalde tijd en de 60^e verjaardag van de werknemer.

De voorzieningen zijn actuariëel bepaald onder toepassing van de voorschriften van International Accounting Standard 19 (revised IAS 19).

Voorziening jubileum gratificaties werknemers

Uit hoofde van de collectieve arbeidsovereenkomst komen werknemers bij het bereiken van een 5-jarig, 10-jarig, 15-jarig, 20-jarig, 25-jarig, 30-jarig, 35-jarig respectievelijk 40-jarig dienst-jubileum in aanmerking voor een lustrum gratificatie. De hoogte van de gratificatie is afhankelijk van het jubileum. De regeling is eveneens van toepassing op staf- en directieleden.

De voorziening is actuarieel bepaald onder toepassing van de voorschriften van International Accounting Standard 19 (IAS 19). De verplichting betreft de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen uit hoofde van de regeling. Hierbij wordt rekening gehouden met de aanspraken van de werknemer op een lustrum gratificatie, die tijdsevenredig wordt opgebouwd gedurende de periode tussen de datum van aanvang van het dienstverband voor onbepaalde tijd en de respectieve jaren waarin een dienstjubileum wordt bereikt door de werknemer.

Voorziening pensioen en doorbetaling salaris

Dit betreft een voorziening voor het pensioen en doorbetaling van het salaris van een ex-directeur van de SLM en de doorbetaling van het salaris van een ex-medewerker van de vestiging Belem.

Maintenance reserve vliegtuigen

Onderhoudsvoorziening vliegend materieel

Hieronder zijn opgenomen de voorzieningen voor periodieke onderhoudskosten (C-checks) van de geleasede Boeing 737's en de Airbus A340-313 (PZ-TCR), die contractueel zijn overeengekomen. Tevens wordt een voorziening gevormd voor de geschatte uitgaven voor vervangend materieel indien de geleasede vliegtuigen, vanwege onderhoudswerkzaamheden, niet kunnen worden ingezet.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar zijn, als langlopende schulden, opgenomen voor de aflossingswaarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden betreffen vooruitontvangen passages, crediteuren, aflossingsverplichtingen leningen en boetes die vervallen binnen één jaar, belastingen en overige schulden. Deze zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde.

GRONDSLAGEN VAN RESULTAATBEPALING

Onder netto-opbrengsten wordt verstaan de opbrengsten uit verleende diensten van passage en vracht en postvervoer en aanverwante diensten (catering en horeca, afhandeling passagiers en vliegtuigen, verhuuropbrengsten en soortgelijke overige opbrengsten) en levering van goederen aan derden onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de opbrengsten geheven belastingen.

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten en resultaten worden verantwoord in het jaar waarin de vervoers-, en aanverwante diensten zijn verleend c.q. de goederen zijn geleverd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

De afschrijvingen geschieden op basis van de verwachte economische levensduur. Over investeringen in het boekjaar wordt proportioneel afgeschreven vanaf de datum van ingebruikneming.

De vennootschap beschikt over vier vliegtuigen, die via leasecontracten zijn gehuurd. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leases (onder vloot- en operationele kosten), waarbij de leaseverplichtingen lineair worden verwerkt in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het leasecontract.

De belastingen worden berekend op basis van het verantwoorde resultaat, rekening houdend met fiscaal vrijgestelde posten respectievelijk met fiscaal geheel of gedeeltelijk niet aftrekbare kosten. Conform de voor de vennootschap geldende fiscale faciliteit, is een tarief voor de inkomstenbelastingheffing van toepassing van 1/5 deel van het normale tarief, zijnde 7,2%. Voor de dochtermaatschappijen gelden de gangbare inkomstenbelastingtarieven.

4. GRONDSLAGEN VOOR HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit operationele, investerings- en financieringsactiviteiten. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en bankkredieten opgenomen onder de kortlopende schulden. Bij de netto kasstroom uit operationele activiteiten wordt het nettoresultaat gecorrigeerd voor posten in de geconsolideerde winst- en verliesrekening en mutaties in balansposten die niet daadwerkelijk tot kasstromen hebben geleid in het boekjaar, bijvoorbeeld afschrijvingen en mutaties in voorzieningen.

Kasstromen in een andere valuta dan de rapporteringsvaluta (USD) worden omgerekend tegen gemiddelde koersen. Koers- en omrekeningsverschillen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangen en betaalde interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 MAART 2017

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

De mutaties in de geconsolideerde materiele vaste activa zijn in het volgende schema samengevat:

<i>(in US dollar)</i>	<i>Bedrijfs- gebouwen en terreinen</i>	<i>Vliegend materiaal</i>	<i>Inven- tarissen</i>	<i>Overige bedrijfs- middelen</i>	<i>***Onder- handen inves- teringen</i>	<i>Totaal</i>
<u>Stand per 1 april 2016</u>						
Aanschaffingswaarde	24.620.993	654.420	7.466.498	7.837.172	77.549	40.656.632
Herrubricering aanschafwaarden			2.116.522	-2.121.089		-4.567
Herwaarderingen	14.273.703	-	-	-	-	14.273.703
Cumulatieve afschrijvingen aanschafwaarde	-19.351.625	-	-6.598.383	-6.423.164	-	-32.373.172
Herrubricering afschrijvingen			-1.640.422	1.644.989		4.567
Cumulatieve afschrijvingen herwaarderingen	<u>-1.725.419</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-1.725.418</u>
Boekwaarde 1 april 2016	<u>17.817.652</u>	<u>654.420</u>	<u>1.344.215</u>	<u>937.908</u>	<u>77.549</u>	<u>20.831.744</u>
<u>Mutaties verslagjaar</u>						
Investerings	538	-	381.917	268.911	230.247	881.613
Terugboeking vliegend materiaal	-	-654.420	-	-	-	-654.420
Herwaardering gebouwen Nederland	326.999	-	-	-	-	326.999
Afschrijvingen aanschafwaarde	-527.500	-	-470.468	-222.500	-	-1.220.468
Afschrijvingen herwaarderingen	-976.714	-	-	-	-	-976.714
Aansluiting aanschafwaarde en afschrijving	-	-	686	20.904	-	21.950
Desinvesteringen	-4.429.386	-	-309.061	-	-	-4.738.447
Terugboeking afschrijving desinvesteringen	<u>3.220.093</u>	<u>-</u>	<u>4.244</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3.224.337</u>
Saldo	<u>-2.385.970</u>	<u>-654.420</u>	<u>-392.682</u>	<u>67.315</u>	<u>230.247</u>	<u>3.135.510</u>
<u>Stand per 31 maart 2017</u>						
Aanschaffingswaarde	19.770.480	-	9.628.936	6.000.132	307.796	35.707.344
Herwaarderingen	14.600.702	-	-	-	-	14.600.702
Cumulatieve afschrijvingen	-16.237.367	-	-8.677.404	-4.994.909	-	-29.909.680
Cumulatieve afschrijvingen herwaarderingen	<u>-2.702.132</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-2.702.132</u>
	<u>15.431.683</u>	<u>-</u>	<u>951.532</u>	<u>1.005.223</u>	<u>307.796</u>	<u>17.696.234</u>
Vertrekhal niet aan bedrijfsuitoefening dienstbaar						<u>1.209.293</u>
Boekwaarde 31 maart 2017						<u>18.905.527</u>

*** Onderhandse investering is o.a. tbv Suraircargo installeren en leveren van Koel- en vriescel door Pan Caribbean Refrigeration USD 185,564

De gebouwen en terreinen (met uitzondering van de gebouwen in Nederland (Den-Haag en Rotterdam) en de vertrekhal te Zanderij) zijn gewaardeerd per 1 april 2015 tegen de door een onafhankelijke externe taxateur, Huizenbeheer & Vastgoed N.V., bepaalde actuele waarde verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op de verwachte economische levensduur rekening houdend met een eventuele restwaarde danwel de lagere realiseerbare waarde. De panden in Den Haag en Rotterdam zijn per 1 januari 2017 geherwaardeerd tegen de uitgebrachte WOZ-taxatie.

De vertrekhal is noch geherwaardeerd noch afgewaardeerd vanwege de overdracht aan N.V. Luchthavenbeheer in juli 2016. In het kader van besprekingen tussen N.V. Luchthavenbeheer, SLM en het toenmalige Ministerie van TCT is de vertrekhal overgedragen tegen nog nader tussen partijen overeen te komen overdrachtsprijs.

Om kosten en praktische overwegingen wordt verondersteld dat de actuele waarde per 31 maart 2017 volgens de administratie niet significant afwijkt van de werkelijkheid.

Ingaande verslagjaar 2020-21 zal de SLM Conform artikel 24 lid 1 van de WOJ formeel de IFRS jaarrekening uitbrengen waarbij de omvangscriteria gemeten zal worden met verslagjaar 2018-19 en 2019-20.

Vooruitlopend is bij de waardering van de terreinen en gebouwen per 31 maart 2017 besloten de waarderingsgrondslag volgen IAS 16 (kostprijs) prospectief ingaande 1 april 2017 toe te passen. Daarbij is het saldo van de geherwaardeerde boekwaarde van de terreinen en gebouwen per 31 maart 2017 beschouwd als "(eerste) actuele kostprijs" (deemed cost conform IFRS 1) ondersteund door de overgangsbepaling van RJ 212.802. Vanaf boekjaar 2017-18 (start 1 april 2017) vinden er geen herwaarderingen meer plaats en wordt verder gewaardeerd volgens het gekozen kostprijs model. Het effect van deze stelselwijziging is retrospectief verwerkt per 31 maart 2017, waarbij de herwaarderingsreserve is overgeboekt naar de algemene reserve.

In het kader van besprekingen tussen N.V. Luchthavenbeheer, SLM en het Ministerie van TCT is de vertrekhal overgedragen tegen nog nader tussen partijen overeen te komen waarde.

Titel percelen

1. De vennootschap heeft voor de duur van 40 jaren het recht van grondhuur verkregen aan de Mr. Jagernath Lachmonstraat 136 op de navolgende percelen: op 5 juni 1992 één perceel ter grootte van 10.050 m² en op 16 april 1996 een tweede aangrenzend perceel ter grootte van 2.400 m².
2. De vennootschap heeft geen juridische titel op de terreinen te Zanderij en Zorg en Hoop waarop bedrijfsgebouwen en andere bedrijfsuitrustingen staan. Er is evenmin recht van opstal verkregen.
3. De vennootschap heeft op 16 januari 1986 het recht van grondhuur verkregen op het perceel aan de Henryweg groot 1.000 m².
4. De vennootschap heeft op 5 augustus 2002 het recht van grondhuur verkregen op het perceel in het district Nickerie, op de hoek van de Oranje Nassau- en de West kanaalstraat te Nieuw Nickerie groot 1,549 m².
5. METS N.V. heeft het recht van grondhuur verkregen op een perceelland groot ca. 19,4 ha, gelegen in het district Para, ten behoeve van recreatie- en toeristische doeleinden ingaande 15 maart 2007 voor de duur van 40 jaren. Op het terrein groot 19,4 ha en de gebouwen en opstallen is ten behoeve van de Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname N.V. en het Investeringsfonds Ontwikkelingssamenwerking Nederland-Suriname (IFONS) een krediethypotheek gevestigd tot

een bedrag van Euro 800.000, ter zekerheidstelling van verstrekte kredieten. Eveneens zijn de roerende zaken in fiduciaire eigendom aan de kredietinstellingen overgedragen.

6. De vennootschap (METS N.V.) heeft voorts het recht van grondhuur ingaande 3 maart 2006 voor de duur van 40 jaren op een terrein groot 3,2 ha aan de Verlengde Rijdsdijkweg. Dit terrein wordt nog niet aangewend voor bedrijfsactiviteiten.

Zakelijke zekerheden aan financiers

Ter zekerheidstelling van de door Republic Bank verstrekte kredietfaciliteit in rekening-courant is :

- een eerste krediethypotheek met een limiet van USD 2,8 miljoen (10 januari 2008) gevestigd op de terreinen gelegen aan de Anton Dragtenweg groot 9.283 m² en te Nieuw Nickerie groot 1.549 m². De hotel-activiteiten van Residence Inn N.V. worden hiermee uitgeoefend.
- Een tweede krediethypotheek op de terreinen aan de Mr. Jagernath Lachmonstraat 136, één perceel ter grootte van 10.050 m² en een tweede aangrenzend perceel ter grootte van 2.400 m² met een limiet van USD 3.0 miljoen (16 januari 2018).

VLOTTENDE ACTIVA

2. Voorraden

<i>(in US dollar)</i>	<u>31-03-2017</u>	<u>31-03-2016</u>
Technische materialen en onderdelen**	191.634	155.323
Inflight voorraden	625.550	455.785
Algemene voorraden	263.173	315.410
Catering voorraden	<u>159.824</u>	<u>230.551</u>
	1.240.181	1.157.069
Voorziening incurante technische materialen	-	-149.711
Voorziening incurante algemene voorraden	-241.303	-125.235
Voorziening incurante catering voorraden	<u>-40.070</u>	<u>-24.030</u>
	<u>958.808</u>	<u>858.093</u>

3. Vorderingen

3.1 Debiteuren

Debiteuren	10.126.449	9.317.888
Te vorderen passagegelden van agenten	958.675	892.596
Te vorderen vrachtpenningen	1.064.867	1.017.334
Te vorderen inzake passagevervoer	<u>1.828.458</u>	<u>1.375.198</u>
	13.978.449	12.603.016
Voorzieningen	<u>-1.025.746</u>	<u>-839.415</u>
	<u>12.952.703</u>	<u>11.763.601</u>

** Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

3.2 Overige vorderingen en overlopende activa

Nog te ontvangen bedragen	421.869	773.158
Betaalde waarborgsommen	351.274	1.088.384
Vooruitbetaalde facturen	954.529	1.208.579
Overige vorderingen en vooruitbetaald**	429.310	550.893
Rekening-courant vestigingen en GSA's**	156.153	208.048
Vooruitbetaalde gemakkelijksbelasting	<u>11.695</u>	<u>10.974</u>
	2.324.830	3.840.036
Voorzieningen nog te ontvangen posten	<u>-38.473</u>	<u>-38.473</u>
	<u>2.286.357</u>	<u>3.801.563</u>

4. Liquide middelen

<i>(in US dollar)</i>	<u>31-03-2017</u>	<u>31-03-2016</u>
Banken Europa	670.315	1.921.324
Banken Suriname	2.926.974	4.480.060
Banken USA	2.391.175	1.279.135
Banken Belem	19.596	51.227
Banken Port of Spain, Barbados & Guyana	324.315	544.130
Banken Curaçao en Aruba	239.097	269.981
Kruisposten	251.803	152.919
Kassen	<u>92.192</u>	<u>136.627</u>
	<u>6.915.467</u>	<u>8.835.403</u>

De liquide middelen staan, met uitzondering van een totaalbedrag van USD 360.000 aan verstrekte garanties; een bedrag van USD 5.000 zijnde creditcard deposito Republic Bank ten behoeve van METS N.V. ter vrije beschikking.

** Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

5. Groepsvermogen

(in US dollar)	Aandelen kapitaal	Herwaar- derings- reserve	Herwaarderings- reserve deelnemingen	Algemene reserve/ (tekort)	Resultaat/ verlies boekjaar	Totaal
Stand per 31 maart 2016	2.187.115	9.175.277	1.686.093	-47.719.692	-568.388	-35.239.595
Aanpassingen	-	-	-	23.082	-	23.082
Resultaatbestemming	-	-	-	-568.388	568.388	-
Herwaardering gebouwen Ned	-	303.455	-	-	-	303.455
Vrijval herwaarderingsreserve	-	-607.049	-207.521	814.570	-	-
Vrijval voorziening latente belastingverplichtingen	-	-	-	47.099	-	47.099
Vrijval latentie METS	-	-	-	116.731	-	116.731
Overboeking herwaarderingsreserve	-	-8.871.683	-	8.871.683	-	-
Overboeking latente belastingverplichting	-	-	-	688.320	-	688.320
TB Agioreserve Res Inn N.V.	-	-	-	-650.980	-	-650.980
Resultaat boekjaar	-	-	-	-	-351.974	-351.974
Stand per 31 maart 2017	<u>2.187.115</u>	<u>-</u>	<u>1.478.572</u>	<u>-38.377.575</u>	<u>-351.974</u>	<u>-35.063.862</u>

5.1 Aandelenkapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van Surinaamse Luchtvaart Maatschappij N.V. bedraagt SRD 4.000, verdeeld in 4.000 aandelen van elk SRD 1. Het gestort en geplaatst aantal aandelen bedraagt 3.904 @ SRD 1, nominaal zijnde SRD 3.904 (voor de introductie van de Surinaamse dollar bedroeg het geplaatst en gestort kapitaal 3.904.000 Surinaamse gulden die tegen een historische koers van dat moment zijn omgerekend naar USD 2.187.115).

5.2 Herwaarderingsreserve

De gebouwen en terreinen (met uitzondering van de gebouwen in Nederland (Den-Haag en Rotterdam) en de vertrekhal te Zanderij) zijn geherwaardeerd per 1 april 2015 tegen de door een externe taxateur, (Huizenbeheer & Vastgoed N.V.), bepaalde actuele waarde.

Het verloop van de herwaarderingsreserve is als volgt:

(in US dollar)	<u>31-03- 2017</u>	<u>31-03-2016</u>
Beginsaldo	9.175.277	2.615.929
Herwaarderingsreserves	303.455	7.162.983
Af: vrijval ten gunste van algemene reserve vanwege afschrijvingen	-607.049	-603.635
Overboeking naar algemene reserve vanwege fiscale herwaardering	<u>-8.871.683</u>	<u>-</u>
Eindsaldo	<u>-</u>	<u>9.175.277</u>

5.3 Herwaarderingsreserve deelnemingen

Verloop van de herwaarderingsreserve deelnemingen is als volgt:

<i>(in US dollar)</i>	<u>31-03-2017</u>		<u>31-03-2016</u>	
	100%	<i>Belang in de deelneming 99%</i>	100%	<i>Belang in de deelneming 99%</i>
Beginsaldo	1.703.125	1.686.093	841.978	833.558
Herwaarderungen	-	-	1.070.764	1.060.056
Af: vrijval ten gunste van algemene reserve vanwege afschrijvingen	<u>-209.617</u>	<u>-207.521</u>	<u>-209.617</u>	<u>-207.521</u>
Eindsaldo	<u>1.493.508</u>	<u>1.478.572</u>	<u>1.703.125</u>	<u>1.686.093</u>

5.4 Algemene reserve/(tekort)

De overige mutaties hebben betrekking op de vrijval van de voorziening voor latente belastingverplichtingen in verband met afschrijvingen op het herwaarderings-surplus van gebouwen en opstallen, die vanwege de compensabele verliezen rechtstreeks in het vermogen (algemene reserve/tekort) worden verwerkt.

6. Voorzieningen

6.1 Latente belastingverplichtingen

Latente belastingverplichtingen ontstaan door de uitgestelde belastingverplichtingen door het verschil tussen de fiscale en commerciële waardering van bedrijfsgebouwen en terreinen. Dit tijdelijk verschil resulteert in toekomstige belastingverplichtingen en is gewaardeerd tegen het voor de vennootschappen geldende tarief (SLM 7,2% en METS 36%). Geen latente belastingverplichting voor de SLM vanwege geen herwaarderingsreserve (surplus) op gebouwen en terreinen. Het herwaarderings surplus ad USD 9.560.003 is per 31 maart 2017 fiscaal afgerekend.

Het verloop van latente belastingverplichtingen is als volgt:

<i>(in US dollar)</i>	<u>31-03-2017</u>	<u>31-03-2016</u>
Beginsaldo	1.669.880	676.570
Toevoeging herwaarderung gebouwen en terreinen SLM	23.544	555.749
Toevoeging herwaarderung gebouwen en terreinen METS	-	602.305
Vrijval vanwege afschrijvingen naar algemene reserve SLM	-47.099	-46.834
Vrijval vanwege afschrijvingen naar algemene reserve METS	<u>-116.125</u>	<u>-117.910</u>
	1.530.200	1.669.880
<u>Fiscale herwaarderung:</u>		
Overboeking naar algemene reserve SLM	<u>-688.320</u>	
Eindsaldo	<u>841.880</u>	<u>1.669.880</u>

6.2 Voorzieningen vergoedingen na uitdiensttreding en overige

Hieronder volgt de samenstelling van de voorzieningen na pensionering en overige voorzieningen:

<i>(in US dollar)</i>	<u>31-03-2017</u>	<u>31-03-2016</u>
Voorziening medische kosten na pensionering	9.108.551	12.297.436
Voorziening toeslagen en pensioengratificaties	980.008	1.101.935
Voorziening jubileumgratificaties werknemers	1.814.619	2.093.863
Onderhoudsvoorziening vliegend materieel	4.110.643	1.786.403
Voorziening uitfasering vliegtuigen	-	129.420
Voorziening pensioen en doorbetaling salaris	<u>156.350</u>	<u>339.764</u>
	<u>16.170.171</u>	<u>17.748.821</u>

Voorziening medische kosten na pensionering

<i>(in US dollar)</i>	<u>31-03-2017</u>	<u>31-03-2016</u>
Beginsaldo	12.297.436	11.351.184
Servicekosten	-	385.529
Interest	-	560.723
Bestedingen	-147.551	-
Vrijval voorziening	<u>-3.041.334</u>	<u>-</u>
Eindsaldo	<u>9.108.551</u>	<u>12.297.436</u>

Voorziening toeslagen en pensioengratificaties

Deze voorziening betreft aanvullende pensioenvoorzieningen en het verloop is als volgt:

<i>(in US dollar)</i>	<u>31-03-2017</u>	<u>31-03-2016</u>
Beginsaldo	1.101.935	1.022.705
Servicekosten	-	31.000
Interest	-	48.230
Bestedingen	-96.850	-
Vrijval voorziening	<u>-25.077</u>	<u>-</u>
Eindsaldo	<u>980.008</u>	<u>1.101.935</u>

Voorziening jubileumgratificaties werknemers

<i>(in US dollar)</i>	<u>31-03-2017</u>	<u>31-03-2016</u>
Beginsaldo	2.093.863	1.876.896
Servicekosten	-	107.930
Correctie Residence Inn	-4.448	19.091
Interest	-	89.946
Bestedingen	-249.850	-
Vrijval voorziening	<u>-24.946</u>	<u>-</u>
Eindsaldo	<u>1.814.619</u>	<u>2.093.863</u>

Voorziening pensioen en doorbetaling salaris

Dit betreft een voorziening voor het pensioen en doorbetaling van het salaris van een ex-directeur van de SLM en doorbetaling van het salaris van een ex-werknemer van de vestiging Belém.

<i>(in US dollar)</i>	<u>31-03-2017</u>	<u>31-03-2016</u>
Salaris ex-directeur	24.533	149.464
Salaris ex-werknemer		75.500
Salaris ex-werknemer Paramaribo	17.017	
Pensioen ex-directeur	<u>114.800</u>	<u>114.800</u>
	<u>156.350</u>	<u>339.764</u>

De voorziening met betrekking tot het salaris heeft een kortlopend karakter.

6.3 Maintenance reserve vliegtuigen

Onderhoudsvoorziening vliegend materieel

<i>(in US dollar)</i>	<u>31-03-2017</u>	<u>31-03-2016</u>
Voorziening C-check Airbus A340-300	2.719.304	980.153
Voorziening C-check Boeing 737-300 (3 toestellen)	1.391.339	806.250
Voorziening uitfasering vliegtuigen	-	<u>129.420</u>
	<u>4.110.643</u>	<u>1.915.823</u>

De voorzieningen voor uit te voeren C-checks worden gevormd op basis van een door de fabrikant voorgeschreven tijdsinterval of door de autoriteiten goedgekeurd aantal blokken en een schatting van de te verwachten contractuele onderhoudskosten voor de uit te voeren C-checks.

Verloop voorziening C-check Airbus A340-300:

<i>(in US dollar)</i>	<u>31-03-2017</u>	<u>31-03-2016</u>
Beginsaldo	980.153	622.244
Toevoeging gedurende boekjaar	3.585.355	761.719
Betalingen	<u>-1.846.204</u>	<u>-403.810</u>
Eindsaldo	<u>2.719.304</u>	<u>980.153</u>

Verloop voorziening C-check Boeing 737-300 (3 toestellen):

Beginsaldo	806.250	1.162.500
Toevoeging gedurende boekjaar	1.043.827	1.266.849
Betalingen	<u>-458.738</u>	<u>-1.623.099</u>
Eindsaldo	<u>1.391.339</u>	<u>806.250</u>

7. Langlopende schulden

Betreft leningen verstrekt door de Stichting Pensioenfonds SLM, Nationale Ontwikkelingsbank (NOB) en Investeringsfonds Ontwikkeling Nederland-Suriname (IFONS) als volgt:

<i>(in US dollar)</i>	<u>31-03-2017</u>	<u>31-03-2016</u>
Lening Surinaamse Luchtvaart Maatschappij N.V.	5.460.572	5.830.031
Lening Surair Ground Services N.V.	<u>25.602</u>	<u>85.152</u>
	5.486.174	5.915.183
Lening NOB ten behoeve van Palumeu en Awarradam	48.564	76.094
Lening NOB ten behoeve van Colakreek	16.023	27.286
Lening IFONS ten behoeve van Colakreek	<u>55.104</u>	<u>87.764</u>
Totaal leningen NOB en IFONS	<u>119.691</u>	<u>191.144</u>
Totaal leningen	<u>5.605.865</u>	<u>6.106.327</u>

Het kort- en langlopend deel van de langlopende schulden kan als volgt worden gespecificeerd.

<i>(in US dollar)</i>	<u>Stand per 31 maart 2017</u>	<u>Aflossings- verplichting 2017-18</u>	<u>Resterende looptijd > 1 jaar</u>
Lening Surinaamse Luchtvaart Maatschappij N.V.	6.102.344	641.772	5.460.572
Lening Surair Ground Services	<u>85.152</u>	<u>59.550</u>	<u>25.602</u>
Totaal leningen Stichting Pensioenfonds SLM	<u>6.187.496</u>	<u>701.322</u>	<u>5.486.174</u>
Lening NOB ten behoeve van Palumeu en Awarradam	79.558	30.994	48.564
Lening NOB ten behoeve van Colakreek	28.948	12.925	16.023
Lening IFONS ten behoeve van Colakreek	<u>92.027</u>	<u>36.923</u>	<u>55.104</u>
Totaal leningen NOB en IFONS	<u>200.533</u>	<u>80.842</u>	<u>119.691</u>
Totaal leningen	<u>6.388.029</u>	<u>782.164</u>	<u>5.605.865</u>

7.1 Lening Surinaamse Luchtvaart Maatschappij N.V.

Door de Stichting Pensioenfonds van de Surinaamse Luchtvaart Maatschappij is op 1 juli 2012 een lening verstrekt aan de vennootschap met een looptijd van 5 jaar en tegen een rente van 4% per jaar. De aflossing geschiedt in maandelijkse annuïteiten van USD 47.875. Deze lening is tot stand gekomen door omzetting van achterstallige pensioenpremies en overige inhoudingen ten behoeve van het pensioenfonds. In januari 2015 is vanwege de oplopende achterstanden een nieuw leningsbedrag ad USD 6.850.173 overeengekomen. Dit bedrag wordt in 180 maanden afgelost te beginnen in januari 2015 tegen een rente van 4% per jaar. De maandelijkse annuïteit bedraagt USD 50.670.

7.2 Lening Surair Ground Services

Door de Stichting Pensioenfonds van de Surinaamse Luchtvaart Maatschappij is op 10 juli 2008 een lening groot USD 500.000 verstrekt aan Surair Ground Services N.V., voor de aankoop van een FMC Commander 30i Cargo Loader. De lening heeft een looptijd van 10 jaar tegen een interestvergoeding van 6% 's jaars. De lening wordt afgelost in maand-annuïteiten van USD 5.551. Het saldo van de lening bedraagt op 31 maart 2017 USD 85.152, waarvan kortlopend USD 59.550 welke is opgenomen onder de 'kortlopend deel lening Stichting Pensioenfonds'. Ter zekerheidstelling van deze lening is de aangeschafte FMC Commander 30i Cargo Loader in fiduciaire eigendom overgedragen aan de Stichting Pensioenfonds SLM.

7.3 Lening NOB ten behoeve van Palumeu en Awarradam

Door de Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname N.V. (NOB) is in april 2007 een krediet verstrekt van Euro 289.197 aan de vennootschap METS. De rente is 6% 's jaars. Aflossing dient plaats te vinden in 112 gelijke maandelijkse termijnen van Euro 2.410. Het saldo per 31 maart 2017 omgerekend in USD bedraagt USD 79.558, waarvan als kortlopend deel kan worden aangemerkt USD 30.994.

7.4 Lening NOB ten behoeve van Colakreek

Door de Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname N.V. (NOB) is in april 2007 een krediet verstrekt van Euro 101.538 aan de vennootschap METS. Op 31 augustus 2009 is dit krediet verhoogd met Euro 17.203. De rente is 9% 's jaars. Aflossing dient plaats te vinden in 120 gelijke maandelijkse termijnen van Euro 1.005. Het saldo per 31 maart 2017 omgerekend in USD bedraagt USD 28.948, waarvan als kortlopend deel kan worden aangemerkt USD 12.925.

7.5 Lening IFONS ten behoeve van Colakreek

Door de Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname N.V. (NOB), als beheerder van het Investeringsfonds Ontwikkelingssamenwerking Nederland-Suriname (IFONS) is in april 2007 een krediet verstrekt van Euro 236.923 aan de vennootschap METS. Op 31 augustus 2009 is dit krediet verhoogd met Euro 96.852. De rente is 6,13% 's jaars. Aflossing dient plaats te vinden in 112 gelijke maandelijkse termijnen van Euro 2.871. Het saldo per 31 maart 2017 omgerekend in USD bedraagt USD 92.027, waarvan als kortlopend deel kan worden aangemerkt USD 36.923.

Ten behoeve van de kredietverstrekkers NOB en IFONS zijn de navolgende zekerheden gesteld:

- Gezamenlijke eerste krediethypothek ad Euro 800.000 op het recht van grondhuur op het perceelland groot ca. 19,4 ha gelegen in het district Para deel uitmakende van de plantage Charlottenburg aan de Coropinakreek (Colakreek);
- Fiduciaire eigendomsoverdracht roerende zaken en cessie van debiteuren ten name METS N.V.

8. Kortlopende schulden

8.1 Belastingen en soortgelijke heffingen

(in US dollar)

	<u>31-03-2017</u>	<u>31-03-2016</u>
Omzetbelasting	13.562.893	18.389.475
Loonheffing	3.128.443	3.296.475
Overige belastingen en heffingen	<u>607.386</u>	<u>2.824.507</u>
	<u>17.298.722</u>	<u>24.510.457</u>

Vanwege de financiële positie van de vennootschap worden de omzetbelasting, loonbelasting en AOV-premies niet afgedragen conform de geldende termijnen van afdrachten voor belastingen. In het boekjaar 2017-18 heeft de directie een betalingsregeling voorgesteld aan de belastingdienst. Inmiddels is overeenstemming bereikt met de belastingdienst ter verrekening van vorderingen op de overheid met de belastingschulden.

De overige belastingen en heffingen betreffen voornamelijk diverse nog af te dragen airport taxes en passagiersheffingen.

8.2 Vooruitontvangen passagegelden

(in US dollar)

	<u>31-03-2017</u>	<u>31-03-2016</u>
Vooruitontvangen passagegelden	<u>17.723.045</u>	<u>14.365.093</u>

De vooruitontvangen passagegelden betreffen de vervoersverplichtingen op verkochte passage-documenten die, vanwege het tijdsverloop tussen verkoop en gebruik, per balansdatum nog niet gerealiseerd zijn.

8.3 Bankiers

De vennootschap heeft bij de Republic Bank een rekening-courantfaciliteit verkregen met een maximum van USD 2,8 miljoen, tegen een interest van 8% per jaar. Ter zekerheidstelling van deze faciliteit heeft de bank een eerste krediethypotheek gevestigd op de navolgende onroerende goederen: Het perceelland groot 9.283 m² gelegen aan de Anton Dragtenweg, de H.J. de Vries- en de O'Ferralstraat en het perceelland groot 1.549 m² gelegen op de hoek van de Oranje Nassau- en de Westkanaalstraat, te Nieuw Nickerie. Per 31 maart 2017 bedroeg het saldo USD 1.489.909 (2015-16: USD 1.904.830).

In januari 2016 is de Letter of Credit bij de Republic Bank (Suriname) N.V. ten behoeve van STASCO inzake fuel hedge van USD 1.500.000 opgezegd. De faciliteit voor PAFCO Statutory Trust (lessor) inzake lease van twee 737-300 vliegtuigen bedroeg per 31 maart 2017 USD 240.000.

8.4 Overige schulden en overlopende passiva

(in US dollar)

	<u>31-03-2017</u>	<u>31-03-2016</u>
Rekening-courant Luchtvaartdienst	2.337.224	2.348.031
Rekening-courant interline en clearing house**	1.169.466	1.450.818
Af te dragen pensioenpremies en overige inhoudingen	2.368.106	1.239.898
Te betalen exploitatiekosten vliegoperatie	1.847.536	2.222.488
Te betalen brandstofkosten vliegtuigen	373.347	338.004
Te betalen AOG-kosten**	1.947.218	1.035.816
Te betalen salarissen, vakantiegeld en gratificatie	572.342	520.114
Te betalen accountantskosten	286.200	310.530
Ontvangen waarborgsommen en vooruitbetalingen	187.649	217.553
Te betalen vacatiegelden	457.461	191.584
Nog te betalen vergoedingen aan passagiers**	184.264	426.566
Te betalen boeten Belem**	1.123.388	74.787
Inhoudingen ten behoeve van derden	66.706	48.215
Overige te betalen	<u>1.694.241</u>	<u>1.286.884</u>
	<u>14.615.148</u>	<u>11.636.501</u>

8.4-1 Te betalen boetes

Door de rechtbank in Belem is de Surinaamse Luchtvaartmaatschappij N.V. gevonnist vanwege het feit dat de vennootschap door miscommunicatie de vrachtgegevens niet verstuurd had aan de Luchtvaartautoriteiten van de stad Belem. Dit vonnis houdt in dat de Surinaamse Luchtvaartmaatschappij N.V. een boete moet betalen. Het totaal van de boetes bedraagt op 31 maart 2017 USD 1,123.388.

** Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

9. Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Operationele leases

In het boekjaar 2009-10 zijn door de vennootschap drie vliegtuigen (twee B737-300 en één A340-300) en in 2013-14 één B737-300 geleased. De drie B737-300 zijn voor de regionale route en de A340-300 voor de Mid-Atlantische route. De leasecontracten van de eerste twee B737-300's zijn verlengd respectievelijk tot oktober 2017 en december 2017. De ingangsdatum van de verlenging is respectievelijk 21 april 2015 en 15 juni 2015. De twee B737-300 zijn respectievelijk in oktober en december 2017 uitgefaseerd.

Met de verlenging van de leasecontracten zijn de leasekosten per maand verlaagd van USD 80.000 naar USD 60.000 per vliegtuig. De leasekosten van de derde B737-300 bedragen USD 55.000 per maand en dit contract loopt tot 28 juni 2016. Dit is inmiddels verlengd tot april 2018.

Met de verlenging van het leasecontract zijn de leasekosten per maand verlaagd naar USD 50.000. De resterende leaseperiode tot en met oktober 2019 voor de A340-300 is 31 maanden; de leasekosten bedragen USD 201,667 per maand. De resterende leaseperiode voor de B737-300's is respectievelijk 7, 9 en 13 maanden.

Per 31 maart 2017 zijn de verplichtingen uit hoofde van operationele leases als volgt te specificeren:

<i>(in US dollar)</i>	<u>31-03-2017</u>	<u>31-03-2016</u>
Binnen een jaar	3.380.000	4.475.000
Tussen een jaar en drie jaar	<u>2.111.670</u>	<u>5.491.670</u>
	<u>5.491.670</u>	<u>9.966.670</u>

Standby Charter Agreement

In maart 2013 is er een overeenkomst met het Ministerie van Financiën getekend voor het beschikbaar houden van een vliegtuig. De beschikbaarheid fee bedraagt USD 198.000 per maand en het blokuurtarief is vastgesteld op USD 2.950. De looptijd van de overeenkomst is verlengd tot en met 30 november 2016, welk ook de einddatum is van deze overeenkomst.

Overeenkomst World Fuel

In augustus 2017 is de fuel supportservice aangepast. De management fee bedraagt USD 5,000 per maand gedurende de looptijd van de overeenkomst welke in juni 2020 eindigt.

Toelichting op de GECONSOLIDEERDE WINST- en VERLIESREKENING over de periode
1 April 2016 tot en met 31 Maart 2017

10. Opbrengsten

<i>(in US dollar)</i>	<u>2016-17</u>	<u>2015-16</u>
Opbrengsten passagevervoer	64.998.130	71.925.668
Opbrengst vrachtvervoer	4.870.566	5.136.804
Fuel surcharge vrachtvervoer	5.277.653	5.182.908
Opbrengst terminal fee/handling fee	5.715.125	6.034.925
Opbrengst charters	1.830.979	2.721.365
Vrijval 12-maandsposten	1.643.114	4.193.219
Opbrengsten Residence Inn en METS	2.686.879	3.890.079
Opbrengst catering	1.663.602	2.113.986
Opbrengst afhandeling vliegtuigen	2.546.521	3.050.331
Opbrengst overbagage	1.476.508	1.380.814
Opbrengst vrachtafhandeling	2.321.549	1.512.709
Opbrengst security charge	528.849	529.726
Opbrengst Club Sabaku	313.388	345.373
Opbrengst verhuur gebouwen en terreinen	255.253	302.449
Opbrengst facility fee	168.962	194.210
Opbrengst dienstverlening transport	53.690	154.849
Opbrengst postvervoer	57.892	76.500
Overige opbrengsten	<u>340.837</u>	<u>713.400</u>
	<u>96.749.497</u>	<u>109.459.315</u>

De opbrengsten zijn in het verslagjaar afgenomen met USD 12,7 miljoen door onder andere lagere opbrengsten voor passagevervoer, vrachtvervoer en overige opbrengsten. Het aantal vervoerde passagiers is ten opzichte van 2015-16 toegenomen met 11.557 one way pax. Ondanks de toename in het aantal vervoerde passagiers zijn de opbrengsten passagevervoer afgenomen met USD 6,9 miljoen van USD 71,9 miljoen in 2015-16 naar USD 65 miljoen in het verslagjaar door voornamelijk lager netto-opbrengsten (yield) per passagier.

Toelichting op de GECONSOLIDEERDE WINST- en VERLIESREKENING over de periode
1 April 2016 tot en met 31 Maart 2017

11. Vloot- en operationele kosten

<i>(in US dollar)</i>	<u>2016-17</u>	<u>2015-16</u>
Brandstof en smeermiddelen	24.872.207	27.200.659
Onderhoud en reparatiekosten	16.741.189	14.915.607
Huurkosten vloot	9.409.512	10.118.948
Grondafhandelingskosten	5.806.551	5.838.976
Communicatie- en overvliegkosten	5.445.580	4.534.368
Catering uplift	2.863.040	2.979.806
Landingsrechten	2.902.441	2.220.454
Operationele kosten Residence Inn en METS	1.237.882	1.682.660
Transport, hotel en daggelden cockpit en cabinecrew	1.471.310	1.498.034
Verbruik grond- en hulpstoffen Catering	1.172.144	1.400.144
Assurantiekosten	868.382	1.141.025
Vertragingskosten	1.070.516	761.771
Opleidingskosten	561.736	600.972
Reparatie en onderhoud afhandelingsequipement	143.304	473.112
Losse arbeiders belading	383.020	395.062
Claims eigen risico	96.472	156.821
Overige diverse exploitatie kosten	<u>1.297.583</u>	<u>1.279.699</u>
	<u>76.342.869</u>	<u>77.198.118</u>

12. Personeelskosten

<i>(in US dollar)</i>	<u>2016-17</u>	<u>2015-16</u>
De personeelskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
Lonen en salarissen	12.261.097	13.234.698
Sociale lasten	-307.148	3.863.322
Overige personeelskosten	<u>2.273.469</u>	<u>2.385.836</u>
	<u>14.227.418</u>	<u>19.483.856</u>

Toelichting op de GECONSOLIDEERDE WINST- en VERLIESREKENING over de periode
1 April 2016 tot en met 31 Maart 2017

12.1 Lonen en salarissen

(in US dollar)

	<u>2016-17</u>	<u>2015-16</u>
De lonen en salarissen kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
Bruto salarissen	9.282.091	9.171.880
Gratificaties	953.618	1.183.636
Freelancers en losse krachten	233.151	550.549
Vakantiegeld	825.859	988.863
Overwerkvergoedingen	759.486	655.690
Jubileumuitkeringen	97.869	475.149
Afkoop vakantiedagen	36.289	40.357
Correctie koersverschillen personeelskosten	<u>72.734</u>	<u>168.574</u>
	<u>12.261.097</u>	<u>13.234.698</u>

Het aantal voltijds arbeidsplaatsen (Fte's), inclusief oproepkrachten, bedroeg gedurende het verslagjaar 802 (2015-16: 667,9).

12.2 Sociale lasten

De sociale lasten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Pensioenen

Pensioenpremies	2.213.995	2.070.667
Interest (voorziening medische kosten na pensionering)	-	561.660
Current cost (voorziening medische kosten na pensionering)	-	388.107
Vrijval voorziening Post Employment Benefits	-3.045.782	
Pensioenen/onderstanden	12.433	65.558
Werknemersbijdrage pensioenpremie	<u>-691.003</u>	<u>-627.139</u>
	-1.510.357	2.458.853
Premie ziektekostenverzekering	666.996	910.000
Kinderbijslag	126.853	123.018
Honoraria artsen en specialisten	85.086	83.461
Schoolbeurzen	40.258	39.234
Geneesmiddelen en andere voorzieningen	24.709	19.256
Werknemersbijdrage ziektekosten	-256.965	-256.247
Overige sociale lasten	<u>516.272</u>	<u>485.747</u>
	1.203.209	1.404.469
	<u>-307.148</u>	<u>3.863.322</u>

**Toelichting op de GECONSOLIDEERDE WINST- en VERLIESREKENING over de periode
1 April 2016 tot en met 31 Maart 2017**

12.3 Overige personeelskosten

<i>(in US dollar)</i>	<u>2016-17</u>	<u>2015-16</u>
Algemene toelagen	902.430	839.840
Representatie toelage	316.539	319.761
Autotoelage	241.134	272.877
Bedrijfskleding	211.445	189.939
Overwerkmaaltijden	37.211	37.964
Overige personeelskosten	<u>564.710</u>	<u>725.455</u>
	<u>2.273.469</u>	<u>2.385.836</u>

De overige personeelskosten betreffen onder meer kosten uit hoofde van pilotenvergoedingen, personele vergoedingen aan stagiaires en vakantiewerkers, jubileumgeschenken, waardebonnen personeel alsmede diverse personeelskosten van algemene aard zoals oudjaarsviering, water en consumpties.

13. Afschrijvingen

13.1 Afschrijvingen materiële vaste activa

Afschrijving gebouwen en terreinverbetering	527.500	666.859
Afschrijving vliegtuigonderdelen	53.167	204.511
Afschrijving inventarissen	317.682	390.939
Afschrijving herwaardering gebouwen	976.714	977.996
Afschrijving overige bedrijfsmiddelen	<u>321.763</u>	<u>212.039</u>
	2.196.826	2.452.344
Afschrijving vliegtuigonderdelen, verantwoord onder vloot- en operationele kosten	<u>-53.167</u>	<u>-204.511</u>
	<u>2.143.659</u>	<u>2.247.833</u>

14. Overige bedrijfskosten

Huisvestingskosten	2.007.697	2.518.925
Promotie- en marketingkosten	4.020.905	3.700.741
Transportkosten**	625.589	1.006.866
Algemene kosten	<u>5.090.380</u>	<u>5.842.188</u>
	<u>11.744.571</u>	<u>13.068.720</u>

** Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

**Toelichting op de GECONSOLIDEERDE WINST- en VERLIESREKENING over de periode
1 April 2016 tot en met 31 Maart 2017**

14.1 Huisvestingskosten

<i>(in US dollar)</i>	<u>2016-17</u>	<u>2015-16</u>
Onderhoud gebouwen en terreinen	830.153	1.014.315
Gas, water en elektra	515.447	550.872
Bewakingskosten gebouwen	199.347	281.715
Huurkosten	258.865	504.268
Verzekering gebouwen	55.087	37.576
Overige huisvestingskosten	<u>148.798</u>	<u>130.179</u>
	<u>2.007.697</u>	<u>2.518.925</u>

14.2 Promotie en marketingkosten

Reserveringskosten	2.444.359	2.119.691
Public relations en promotie	321.634	407.600
Inflight entertainment	573.104	329.673
Reclame en advertenties	172.086	153.801
Representatiekosten	103.275	98.717
Bijdragen en giften	92.823	56.499
Dotatie/ (vrijval) voorzieningen	-3.166	238.949
Overige verkoopkosten	<u>316.790</u>	<u>295.811</u>
	<u>4.020.905</u>	<u>3.700.741</u>

14.3 Transportkosten

Brandstoffen	110.639	144.881
Personeelsvervoer	177.156	291.209
Huur transportbussen	149.487	320.411
Onderhoud	110.751	186.449
Verzekeringen en belastingen	13.744	16.322
Overige kosten transportmiddelen	<u>63.812</u>	<u>47.594</u>
	<u>625.589</u>	<u>1.006.866</u>

Toelichting op de GECONSOLIDEERDE WINST- en VERLIESREKENING over de periode
1 April 2016 tot en met 31 Maart 2017

14.4 Algemene kosten

(in US dollar)

	<u>2016-17</u>	<u>2015-16</u>
Reis- en verblijfkosten algemeen**	813.659	983.243
Telefoon en datacommunicatiekosten**	601.282	775.213
Advieskosten	854.178	803.716
Bank- en incassokosten	762.803	694.075
Abonnementen en contributies	501.863	609.927
Drukwerk en kantoorbenodigdheden	404.848	359.517
Accountantskosten	282.517	248.420
Automatiseringskosten	196.134	273.316
Juridische claims en honoraria	163.813	250.131
Reparatie en onderhoud inventarissen	176.674	202.111
Verzekering inventarissen	30.781	25.335
Boete Belem		173.348
Overige algemene kosten	<u>195.047</u>	<u>337.341</u>
	4.983.599	5.735.693
Doorberekende management fee	<u>106.781</u>	<u>106.495</u>
	<u>5.090.380</u>	<u>5.842.188</u>

15. Financiële baten en lasten

15.1 Rentebaten en soortgelijke opbrengsten

Ontvangen interest banken	3.518	-
Koerswinsten	<u>7.982.534</u>	<u>2.892.147</u>
	<u>7.986.052</u>	<u>2.892.147</u>

15.2 Rentelasten en soortgelijke kosten

Overige interest	364.342	231.610
Koersverliezen	<u>270.393</u>	<u>695.305</u>
	<u>634.735</u>	<u>926.915</u>
Per saldo baten/(lasten)	<u>7.351.317</u>	<u>1.965.232</u>

** Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire regeling inzake de winstbestemming

De winstbestemming vindt plaats overeenkomstig artikel 23 van de statuten der vennootschap. Daarin is bepaald dat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders de winstbestemming vaststelt.

Resultaat 2015-16 en 2014-15

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft de geconsolideerde jaarrekeningen over de boekjaren 2015-16 en 2014-15 nog niet vastgesteld. Het resultaat (verlies) over de desbetreffende boekjaren is verwerkt onder het hoofd 'Algemene reserve/(tekort)'.

Gebeurtenissen na balansdatum per 31 maart 2017

Wisseling Directie & Raad van Commissarissen

Door het verlopen van de overeenkomst met de hr. Lachmisingh per 3 april 2018 als Directeur van de SLM, is mevrouw Judith Redmount, Onderdirecteur Financiële Zaken belast met de algehele waarneming.

Met ingang van 9 juli 2018 is de Directie uitgebreid met de heren Gerard Lau als Chief Executive Officer (CEO) en Steve Silos als Chief Financial Officer (CFO).

Per 1 september 2019 is de heer Radjesh Radjkoemar benoemd als Chief Executive Officer (CEO) en mevrouw Rachel Kolf-Deira per 8 oktober 2019 als Chief Financial Officer (CFO). Hiermede is de zittingsperiode van mevr. Kolf-Deira in de RvC beëindigd. Per 7 september 2020 heeft de CFO mevrouw Rachel Kolf-Deira haar ontslag ingediend, welke door de RVC is gehonoreerd. Op 14 oktober 2020 is de heer Radjesh Radjkoemar tijdelijk ontlast van zijn werkzaamheden en de heer Johan Sandie belast met de algehele waarneming.

Op de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) van 10 Augustus 2020 is de zittende Raad van Commissarissen ontbonden en zijn er nieuwe raadsleden benoemd met de hr. R. Pahladsingh als President Commissaris. Inmiddels heeft het raadslid mevr. R. Mangre bedankt en de heer J. Gummels is toegetreden als nieuw lid.

Ontwikkelingen vloot

In maart 2017 heeft de SLM Airbus A340-313 met het registratie nummer PZ-TCR een C-Check ondergaan (29 maart t/m 17 april 2017). Gedurende de C-Check is de Mid-Atlantische route met ingehuurd machines onderhouden.

In juni 2017 is het inflight entertainment system van de PZ-TCR vervangen met Bluebox IPAD System.

Met Trans Atlantic Video Systems (TAVS) is er een rental agreement afgesloten (tot en met December 2019) voor het leveren en onderhouden van het systeem ten behoeve van inflight entertainment. In Februari 2019 heeft de SLM de overeenkomst met TAVS opgezegd wat resulteerde in een rechtszaak tegen de SLM door TAVS.

De B737-300 vliegtuigen zijn als volgt uitgefaseerd:

- de PZ-TCO (District of Marowijne) op 5 oktober 2017
- de PZ-TCN (District of Commewijne) op 11 december 2017
- de PZ-TCQ (Goudenregen) op 23 december 2018.

Ter vervanging van de voornoemde uitgefaseerde B737-300 zijn de volgende vliegtuigen ingefaseerd met B737-700 t.w.:

- op 16 april 2018 de PZ-TCS genaamd District of Saramacca
- op 23 december 2018 de PZ-TCT genaamd District of Brokopondo.

Vanwege de A- en C-Check en vervanging van de landing gear van de PZ-TCR in de periode 13 tot en met 19 oktober 2018, respectievelijk 28 november tot en met 24 december 2018 en 9 januari tot en met 29 mei 2019 zijn de mid-atlantische vluchten met ingehuurd machines uitgevoerd.

In oktober 2019 heeft de PZ-TCR een A-check ondergaan, waarbij is vastgesteld dat er technisch onderhoud op de motoren noodzakelijk was. Dit was aanleiding voor de Directie en RVC om het proces van uitfasering eerder dan gepland in te zetten. Op 26 oktober 2019 heeft de PZ-TCR haar laatste commerciële vlucht uitgevoerd op de route PBM-AMS. De financiële afwikkeling met Aircraft Engine Lease Finance, Inc. (AELF) ad USD 4,2 mln. zal met ingang van december 2020 plaatsvinden in maandelijkse aflossingen van USD 100K. Parking fee over de periode maart tot en met juni 2020 moet nog betaald worden aan Ciudad Real Airport. Per 28 Oktober 2019 zijn de vluchten op de Mid-Atlantische route uitgevoerd met inhuur machines.

Op advies van de Aandeelhouders van de SLM is de keuze gemaakt voor de B777-200ER met het registratie nummer PZ-TCU. Op 21 juni 2019 heeft de SLM een Letter Of Intent (LOI) met Boeing getekend voor de lease om vanaf november 2019, de route tussen Paramaribo en Amsterdam te onderhouden. De PZ-TCU is een twee motorig vliegtuig dat door luchtvaartautoriteiten en de fabrikant is goedgekeurd c.q gecertificeerd om lange afstanden over water af te leggen. Dit soort vliegtuigen worden Extended-range Twin-engine Operational Performance Standard (ETOPS) vliegtuigen genoemd.

Op 20 december 2019 is de PZ-TCU in Suriname aangekomen. Het certificeringsproces is na bijkans 10 maanden in een afrondende fase en mag per september 2020 wel commercieel worden ingezet op NONE-ETOPS basis. Daar de lease prijs van de B777-200ER hoog is heeft de SLM voor alsnog USD 1 mln. als financiële ondersteuning van de Overheid ontvangen, ter gedeeltelijke dekking van de kosten verband houdende met de lease over oktober en november 2019.

Vertrekhal Johan Adolf Pengel Internationale Luchthaven

In het kader van besprekingen tussen Luchthavenbeheer, SLM en de Minister van Openbare Werken, Transport en Communicatie (OWT&C) is besloten dat de SLM-vertrekhal aan Luchthavenbeheer zal worden overgedragen tegen een nader overeen te komen marktwaarde.

In een overeenkomst d.d. juli 2016 is vervolgens de vertrekhal met bijbehorende parkeerhaven door de SLM formeel overgedragen. De onderhandelingen over de feitelijke overdracht en de actuele waarde zijn nog steeds gaande.

Samenwerkingsovereenkomst TUI Airlines Nederland

De samenwerkingsovereenkomst met TUI Airlines Nederland B.V. is beëindigd in november 2019. Tussen partijen zijn geschillen gerezen in verband met de samenwerking. De geschillen betreffen de afname van stoelen over en weer en de annulering van door SLM uit te voeren chartervluchten door TUI. Door middel van mediation van de voormalige Vice-president van Malaysia Airlines, de heer Huib Gorter is er een schikkingsbedrag overeengekomen op 10 december 2019 voor EURO 1.4 mln.

Schuldpositie van de SLM

De schuldpositie van de SLM bedraagt per 30 juni 2020 USD 84 mln. De schulden met een materiele omvang betreffen:

- de schuld voor Omzetbelasting, Loonbelasting en AOV is USD 21 mln. De SLM is in onderhandeling met de Belastingdienst voor gedeeltelijke kwijtschelding van de schuld.
- De schuld bij het Pensioenfonds bedraagt per ultimo 31 juli 2020 USD 14 mln. De SLM is bezig met de overdracht van Mets N.V. en een deel van haar activa ter waarde van USD 9.3 mln ter verrekening van een deel van de schuld.
- Er zijn voorstellen gedaan voor herschikking en of gedeeltelijke kwijtschelding van de schulden bij de buitenlandse crediteuren vanwege de COVID-19 pandemie.

Lopende juridische processen

De claims voortvloeiende uit de lopende juridische processen zal voor 50% worden voorzien en bedraagt USD 1,3 mln.

Overige

Conform het rapport van het Actuarieel Bureau Lo Fo Wong is in de balans per 31 maart 2017 de voorziening ad USD 12.1 mln voor ziektekosten ten behoeve van gepensioneerden verwerkt.

Op 7 september 2017 is de definitieve jaarrekening over het boekjaar 2014-15 uitgebracht door het accountantskantoor BDO en op 7 september 2018 die over het boekjaar 2015-16. Deze jaarrekeningen zijn nog niet vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

De administratie van de Surair Units zijn in het vliegbedrijf geïntegreerd en wel als volgt:

- April 2017 Surair Ground Services
- April 2018 Surair Catering Services
- April 2019 Surair Air Cargo Services

Het ligt in de bedoeling dat de Business Units weer zelfstandig zullen opereren in een holding structuur.

Per 1 september 2018 zijn de bedrijfsactiviteiten van Residence Inn Paramaribo beëindigd.

De werknemers zijn per 31 augustus 2018 afgekocht.

Per 16 april 2019 wordt de Cargo operatie uitgevoerd met een tussenstop in San Juan.

De route is MIA-SJU-PBM-MIA.

Per ingaande 1 juli 2019 is het oud financieel systeem van de SLM vervangen door een nieuw systeem genaamd Odoo (On demand open object). Odoo is een open source (Enterprise Resource Planning) softwarepakket waar actief aan kan worden geprogrammeerd. Daar de luchtvaartindustrie nieuw is voor Odoo moeten vele aanpassingen / programmeringen ingebouwd worden. Resultaat hiervan is dat Odoo nog niet optimaal functioneert. Men is hard bezig hieraan te werken.

In November 2019 heeft er een doorlichting van de SLM plaatsgevonden door IATA consulting, een afdeling van International Air Transport Association (IATA). Hierbij is een Nulmeting verricht van de stand van zaken binnen de SLM, evenals een traject met aanbevelingen.

Per 14 maart 2020 heeft de Surinaamse overheid in verband met COVID-19 pandemie de grenzen en luchthavens gesloten voor personenvervoer. De Covid-19 pandemie heeft de totale luchtvaartindustrie hard getroffen, waardoor het normale vervoer van passagiers voorlopig niet plaatsvindt. Dit heeft een negatieve invloed op de inkomsten van luchtvaartmaatschappijen. De SLM is niet bespaard gebleven van de gevolgen van de Covid-19 pandemie. Om in deze tijd toch nog inkomsten te genereren zijn er additionele cargo- en chartervluchten uitgevoerd in samenwerking met de Overheid (repatriatie vluchten). Doordat de kosten voor de repatriatie vluchten grotendeels door de SLM gedragen zijn heeft dit grote consequenties gehad voor de financiële positie van de SLM. Uit de Covid-19 noodfonds van de Surinaamse Overheid heeft de SLM een bijdrage ontvangen van SRD 10 mln. Van de Nederlandse Covid-19 fonds hebben we over de maanden maart 2020 tot en met september 2020 EUR 464,594 ontvangen en In Curacao hebben we over de periode april 2020-juni 2020 USD 23,475 ontvangen. Dit ter gedeeltelijke dekking van de gemaakte kosten. In verband met Covid-19 pandemie zijn er intern diverse bezuinigings- en beveiligingsmaatregelen getroffen en is er een herstelplan uitgewerkt.

De SLM nam op 5 juni jongstleden de virtuele assistent CHATBOT, een applicatie die vergelijkbaar is met een automatische antwoordgever in gebruik op de website.

Door de luchtvaartautoriteit van Guyana, de Guyana Civil Aviation Authority (GCAA) is op 8 juli 2020 aan SLM toestemming verleend om vanuit Guyana te mogen vliegen naar New York in de Verenigde Staten van Amerika.

Om de vestigingskosten beter te beheersen is er een aanvang gemaakt met de benoeming van General Sales Agents (GSA) in plaats van Vertegenwoordigers (UG). Voor de vestiging Miami en Amsterdam zal deze verandering niet plaatsvinden.

Om extra inkomsten te genereren heeft de SLM de Sabaku Lounge in de vertrekhal op Zanderij ingericht volgens internationale standaarden.

Unificatie wisselkoers

Per 22 september 2020 is de SRD (Surinaamse dollar) gedeprimeerd tot 14,29 ten opzichte van de US dollars. Dit impliceert dat onder andere de schuldpositie aan de Belastingdienst, welke in SRD is gesteld met ongeveer 50% zal afnemen van equivalent USD 21 mln naar USD 11 mln.

Covid-19 maatregelen

Per 28 september 2020 zijn de Covid-19 maatregelen versoepeld. De Overheid heeft besloten om het luchtruim gefaseerd open te stellen naar bestemmingen waar het besmettingsrisico het laagst is.

Begroting en strategisch plan

Momenteel zijn wij bezig met de afronding van de toelichting op de begroting 2020/2021, die vanwege diverse redenen, maar vooral vanwege de Covid-19 pandemie vanaf maart 2020 en de Directie wisselingen in 2018, 2019 en 2020 ernstige stagnatie heeft ondervonden.